STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU
OBCE VELKÝ TÝNEC
2024 – 2028

B1/AQE

Dostatečná schopnost dostát finančním závazkům, očekávaná stabilní budoucnost.

STR 2

Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky

Obsah

Definice základních pojmů 3
Použité zkratky 4
Úvod 5
1 Analýza hospodaření uplynulého období 6
1.1 Příjmy 6
1.2 Výdaje 12
1.3 Hospodaření 15
1.4 Monitoring hospodaření 18
1.5 Analýza cash flow 19
1.6 Závěry analýzy hospodaření 21
2 Střednědobý výhled rozpočtu 24
2.1 Provozní hospodaření výhledového období 24
2.2 Kapitálové hospodaření výhledového období 27
2.3 Celkové hospodaření výhledového období 27
2.4 Dluhová služba 28
2.5 Analýza zadlužení 29
3 Ekonomické hodnocení 32
Závěr 34
Seznam tabulek a grafů 37
Seznam příloh 38

Definice základních pojmů

- **Běžné příjmy** – daňové příjmy, nedaňové příjmy a provozní dotace (transfery).
- **Kapitálové příjmy** – prodej pozemků, ostatních nemovitostí, akcií a majetkových práv.
- **Investiční příjmy** – obsahují kapitálové příjmy a investiční dotace (transfery).
- **Provozní přebytek** (saldo provozního rozpočtu) – rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů. Výše provozního přebytku by měla **vždy** nabývat kladných hodnot a neměla by v čase klesat.
- **Rozdíl provozního přebytku a splátek jistin** – rozdíl provozního salda a splátek krátkodobých i dlouhodobých úvěrů. Také výše tohoto ukazatele by měla být **vždy** kladná.
- **Saldo bez financování** – rozdíl celkových příjmů a výdajů.
- **Bilance hospodaření** (saldo rozpočtu) – celkové příjmy a přijaté úvěry minus celkové výdaje a uhrazené splátky úvěrů.
- **Saldo kapitálového rozpočtu –** rozdíl investičních příjmů a kapitálových výdajů.
- **Dluhová základna** – celkové příjmy po konsolidaci.
- **Dluhová služba** – součet splátek úroků a splátek jistin.
- **Celková dluhová služba (dluh)** - celková výše splátek jistin, dluhopisů apod. bez úroků.
- **Ukazatel dluhové služby** vyjadřuje procentuální poměr **dluhové služby** a **dluhové základny**. Neměl by přesáhnout hodnotu 25 %.
- **Ukazatel provozních úspor** - vyjadřuje využitelnost provozních prostředků, tj. jaká část provozních prostředků může být využita na krytí investičních záměrů municipality. Optimální hodnota ukazatele se pohybuje okolo 25 % a neměla by klesnout pod 10 %, která je považována za minimální hodnotu tohoto ukazatele.
- **Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům** - Ukazatel vyjadřuje poměr zadlužení k celkovému majetku ÚSC. Za rizikovou hodnotu je považován ukazatel vyšší než 25 %.
- **Celková likvidita** - vyjadřuje poměr, kterým je obec schopna krýt své krátkodobé závazky především prostředky na bankovních účtech a hotovostí. Za rizikovou hodnotu se považuje hodnota menší než 1.
- **Platební schopnost I. řádu** - poměr celkového dluhu k provoznímu přebytku vyjadřuje schopnost municipality splatit celkové závazky, pokud bude k jejich úhradě použito celé saldo provozního rozpočtu. Optimální hodnoty se pohybují pod hranicí 2, stabilní finanční zdraví ukazují ještě hodnoty do 6.
- **Platební schopnost II. řádu** - poměr ročních splátek dluhu k provoznímu přebytku. Výsledné hodnoty ukazují schopnost uhradit roční splátky dluhu z provozního přebytku. Pod 20 %, jedná se o optimální stav, do hranice 40 % hodnoty provozního přebytku je stav uspokojivý.
- **Finanční zadluženost** - poměr ročních splátek dluhu k běžným příjmům, vyjadřuje podíl běžných příjmů, které je potřeba vyčlenit na roční splátku dluhu. Hodnoty do 7 % svědčí o dobrém finančním zdraví municipality, hodnoty nad 18 % vyjadřují zvýšené riziko.
- **Miniaturní grafy** - znázorňují relativní pohyb v jednotlivých letech minulého období. Neodpovídají absolutním hodnotám, tudíž je nelze brát jako ukazatel podílu na celkové výši zobrazovaných hodnot. Osy jsou nastavené na pevné rozpětí 0 - 100 % a jednotlivé roky jsou převedeny na procenta, kde nejvyšší částka zobrazuje 100 %.

Použité zkratky

- CDS – celková dluhová služba
- DPFO – daň z příjmů fyzických osob
- DPH – daň z přidané hodnoty
- DPPO – daň z příjmů právnických osob
- HČ – hospodářská (podnikatelská) činnost
- KV – kapitálové výnosy
- MF – ministerstvo financí
- OSVČ (SČ) – osoby samostatně výdělečně činné
- PO – příspěvková organizace
- PP – provozní přebytek
- RS – schválený rozpočet
- RU – upravený rozpočet
- RUD – rozpočtové určení daní
- SR – státní rozpočet
- SVR – střednědobý výhled rozpočtu
- UC – účetní skutečnost
- ÚSC – územní samosprávný celek
- ZČ – závislá činnost

Úvod

Střednědobý výhled rozpočtu (dále také SVR) dle § 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodaření územních samosprávných celků (ÚSC). Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na dobu 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet. Umožňuje ÚSC nastavit dlouhodobou udržitelnost financí, vymezit finanční možnosti, zajistit zdravý vývoj financí a schopnost ÚSC dostát svým závazkům. Obsah dokumentu přesahuje rámec zákonných náležitostí uvedených v § 3 zmíněného zákona. Analyzuje hospodaření ÚSC v minulosti, a je sestaven ve větší podrobnosti, než stanovuje zákon. Takto vytvořený SVR usnadňuje sestavení rozpočtu a koncepční a plánovité financování potřeb, zajišťuje přehled o možnostech hospodaření ÚSC v budoucím období a v neposlední řadě podává informace o využití návratného způsobu financování a dlouhodobý komplexní pohled na výsledek hospodaření a finanční situaci územního celku. Při čerpání finančních prostředků z EU je přínos střednědobého výhledu rozpočtu ještě markantnější.

Střednědobý výhled rozpočtu je nástrojem sloužícím k plánování. Lze předpokládat, že zejména v této ekonomicky nestabilní době a v důsledku konsolidačního balíčku spolu s nedostatečnou komunikací vlády s veřejností, budou pro obce důležité příjmové položky (sdílené daně, daň z nemovitých věcí a příjmy z hazardu) upřesňovány. Proto bude třeba provádět průběžnou kontrolu a monitoring naplňování v něm obsažených ukazatelů. K vyhodnocování plnění SVR by mělo docházet alespoň jednou ročně. Pro zachování jeho efektivnosti, by měl být každoročně aktualizován a jeho platnost prodloužena o další rok se znalostí aktuálního stavu a vývoje hospodaření. Při dodržení těchto pravidel má samospráva možnost operativně reagovat a svými rozhodnutími korigovat hospodaření ÚSC. Podkladem pro tvorbu tohoto dokumentu jsou následující zdroje:

- Účetnictví a rozpočty let 2018 - 2022
- Platný rozpočet obce na rok 2023 (srpen) - výchozí dokument střednědobého výhledu
- Provedená analýza hospodaření obce
- Dluhová služba - splátkové kalendáře stávajících nebo budoucích závazků (jistin a úroků)
- Predikce sdílených daní na rok 2023 ze schváleného státního rozpočtu
- Predikce sdílených daní na roky 2024 - 2026 z návrhu státního rozpočtu a střednědobého výhledu rozpočtu státu
- Koeficienty odpovídající potřebám, povinnostem a ekonomickému hospodaření obce dle předpokládaného vývoje ekonomiky státu
- Předpokládané nahodilé příjmy a výdaje
- Plán investičních akcí
- Konzultace s odpovědnými pracovníky obecního úřadu

1 Analýza hospodaření uplynulého období

Analýza se zaměřuje na zhodnocení hospodaření v předcházejícím pětiletém období a na základě takto získaných poznatků je důležitým nástrojem modelování a tvorby střednědobého výhledu rozpočtu. Přínosem k reálnému sestavení SVR je analýza vývoje důležitých ekonomických ukazatelů:

- Bilance hospodaření (Saldo úplné),
- Saldo (bez financování),
- Provozní přebytek,
- Ukazatel provozních úspor,
- Ukazatel dluhové služby.

Tyto ukazatele jsou závislé na vývoji dvou základních hodnot rozpočtu – příjmů a výdajů. Pro sestavení střednědobého výhledu je pak důležitý i průběh minulosti a predikce budoucích hodnot nejdůležitější příjmové skupiny municipalit, a to sdílených daní (daně fyzických, právnických osob a DPH).

1.1 PŘÍJMY

Příjmy ÚSC jsou veškeré nenávratně inkasované prostředky, opětované i neopětované, včetně přijatých darů a dotací, a přijaté splátky půjček v rámci rozpočtové politiky. Příjmy jsou členěny na běžné a kapitálové. Běžné příjmy jsou tvořeny příjmy daňovými, nedaňovými a provozními dotacemi. Jedná se tedy o každoročně se opakující příjmy, které slouží k pokrytí běžných výdajů. Investiční příjmy, tj. příjmy z prodeje dlouhodobého a finančního majetku, a investiční dotace, mají charakter nahodilých příjmů a jsou určeny především k pokrytí investičních záměrů ÚSC.

*Příjmy v roce 2020 a 2021 ovlivněny výší investičních příjmů - **více jak 9 mil. Kč***

Tabulka č. 1: Přehled vývoje příjmů

Údaje (tis. Kč)	UC 2018	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	RU 2023
DAŇOVÉ PŘÍJMY	47 126	51 483	51 032	56 700	65 093	65 577
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	10 122	9 897	10 249	11 437	12 644	13 582
Neinvestiční transfery	3 251	4 185	6 728	3 953	2 474	5 804
BĚŽNÉ PŘÍJMY	60 500	65 565	68 009	72 091	80 211	84 963
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	34	345	265	1 492	356	0
Investiční transfery	13 307	3 758	9 330	7 742	0	96
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	13 340	4 103	9 595	9 234	356	96
PŘÍJMY CELKEM	73 840	69 667	77 605	81 325	80 567	85 059

*Oživení ekonomiky a následná vysoká inflace zapříčinily v roce 2021, resp. 2022 nárůst sdílených daní o **5,8, resp. 8,7 mil Kč***

Vývoj celkových příjmů je ovlivněn zejména vývojem investičních příjmů, a to zejména investičních transferů. Celkové příjmy vykázaly pokles v letech 2019 a 2022. Tento pokles byl zapříčiněn zejména nižšími přijatými investičními transfery o 9,2 mil. Kč v roce 2019 a v roce 2022 vykázaly investiční transfery pokles o 8,9 mil. Kč. Běžné příjmy oproti tomu rostly v celém sledovaném, období. V rámci provozní části příjmů v roce 2020 dochází ke změnám v relativním zastoupení jednotlivých tříd. Nejdůležitější daňové příjmy poklesly (o 0,5 mil. Kč), naopak výrazně posílily neinvestiční transfery (o 2,5 mil. Kč), kde na položce 4111 obec evidovala příjem kompenzačního bonusu (3,7 mil. Kč) v souvislosti s restriktivními epidemiologickými opatřeními. (za propad položky 1111 – $DPFO_{ZČ}$ (placená plátci). Tyto mimořádné transfery již v roce 2022 nebyly opakovány a struktura provozní části příjmů se přiblížila období před pandemií. Dominantní postavené daňových příjmů v roce 2022 umocnil meziroční růst

nejvýznamnější kategorie sdílených daní (růst o 8,7 mil. Kč, tj. 18,0%). Oproti příjmům běžným se investiční příjmy ve sledovaném období vyvíjí nerovnoměrně.

Roky 2020 a 2021 se do podvědomí zapsaly jako roky pandemie koronaviru, kdy se na vývoji ekonomiky nejdříve negativně podepsaly restriktivní opatření a následné narušení dodavatelsko-odběratelských vztahů spolu s rostoucí inflací. Rok 2022 tyto inflační tlaky v důsledku východoevropského válečného konfliktu prohloubil a strmý nárůst cen energií i vysoká inflace významným způsobem ovlivňovaly hospodaření municipalit. Výkonnost ekonomiky měřená změnou HDP v roce 2020 výrazně oslabila (pokles o 5,8 %), aby v roce následujícím meziročně vzrostla o 3,3 % a v roce 2022 pak o dalších 2,4 %. Letošní rok nenaplnil očekávání a HDP vzroste maximálně o nízké desetiny procenta a teprve rok 2024, za předpokladu růstu ekonomiky, naváže na úroveň před pandemickou krizí v roce 2019. Pro obec Velký Týnec došlo v letech 2021 a 2022 k meziročnímu nárůstu daňových příjmů o 5,7, resp. 8,4 mil. Kč.

Z uvedeného plyne, že největší vliv na meziroční vývoj celkových příjmů mají daňové příjmy reprezentované zejména sdílenými daněmi, u kterých docházelo v minulém období k neustálému růstu (po započtení kompenzačních bonusů). Investiční transfery, které jsou odvislé především od vypisovaných dotačních titulů a jsou pro obec přínosem, případně kapitálové příjmy závislé na rozhodnutích zastupitelů, jsou příčinou nerovnoměrného vývoje celkových příjmů

Graf č. 1: Vývoj příjmů

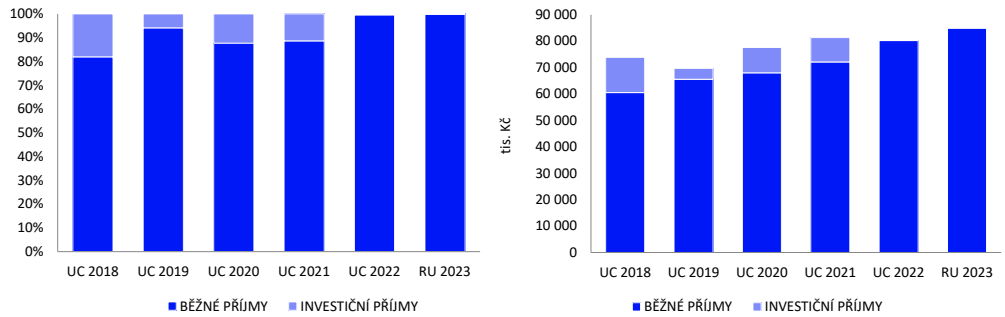

Hodnota celkových příjmů je v rámci běžných příjmů závislá zejména na vývoji ekonomiky státu a tím na inkasu sdílených daní. Podstatně menší vliv mají nedaňové příjmy a neinvestiční transfery. Meziroční vývoj příjmů je ovšem nezanedbatelně ovlivněn také realizací investičních záměrů a s tím souvisejícími obdrženými investičními dotacemi. Toto lze dokumentovat nárůstem celkových příjmů v roce 2021, kdy obec obdržela dotace na vzdělávání s využitím digitálních technologií (1,2 mil. Kč) a na komunikaci v ulici Boční (4,0 mil. Kč). V roce 2020 lze jmenovat dotaci od MMR na projekt 15 bytových jednotek PB-PČB Velký Týnec (8,5 mil. Kč).

1.1.1 Daňové příjmy

Zásadní skupinou příjmů jsou příjmy daňové, tvoří
78,4 % *běžných příjmů*
70,9 % *celkových příjmů*

Z následujících grafů, které porovnávají podíly jednotlivých příjmových skupin na běžných a celkových příjmech (vyjádření v procentech), je zřejmé, že nejdůležitější příjmovou skupinou jsou příjmy daňové. Daňové příjmy tvořily za posledních pět let v průměru 78,4 % příjmů běžných a 70,9 % příjmů celkových.

Graf č. 2: Meziroční podíl a pětiletý průměr daňových příjmů

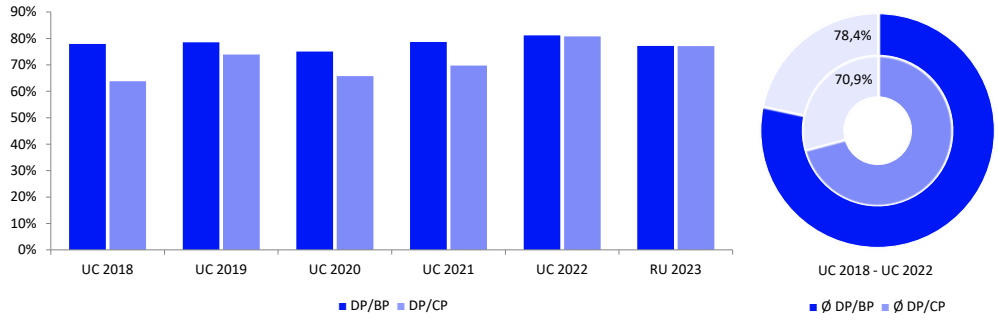

Z předcházejícího grafu je patrná dominance daňových příjmů nad ostatními příjmovými skupinami. Nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery se v průměru podílejí na běžných příjmech 21,6 % a na celkových příjmech 29,1 %.

Základ příjmové části rozpočtu obce tvoří sdílené daně, které spadají do třídy daňových příjmů. Plnění rozpočtovaných příjmů v této oblasti je nutné věnovat náležitou pozornost.

Podíl sdílených daní na daňových příjmech

84,9 %

Graf č. 3: Vývoj sdílených daní

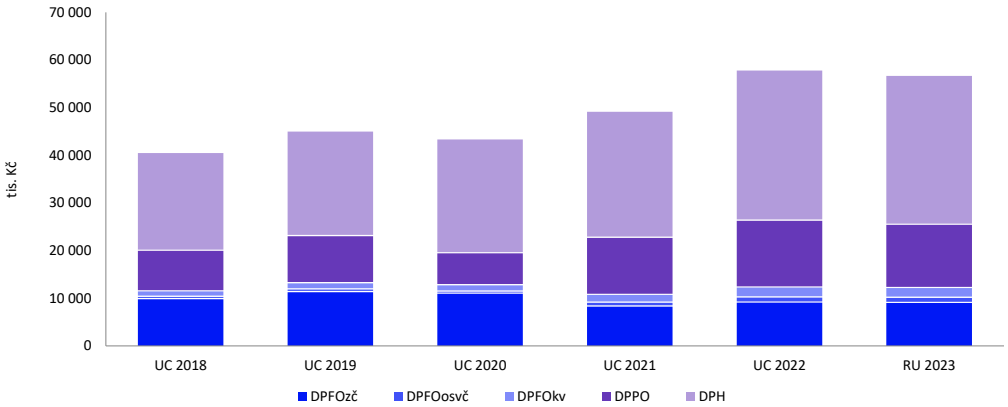

Poznámka: z důvodu přehlednosti a názvosloví z minulých let jsou dále v textu použity zkratky pro položku

1111 (současný název DPFO placená plátci) 1111$_{ZČ}$ (ze závislé činnosti)

1112 (současný název DPFO placená poplatníky) 1112$_{OSVČ}$ (osob samostatně výdělečně činných)

Vývoj hodnot sdílených daní je ovlivňován jak změnami v zákoně o Rozpočtovém určení daní (RUD), tak aktuálním vývojem ekonomické situace. V roce 2017 došlo ke zrušení inkasa 30 % z DPFO$_{osvč}$ a zároveň jako kompenzace byl navýšen podíl obcí na DPH z 20,43 % na 21,4 %, aby hned v následujícím roce byl tento podíl navýšen na 23,58 % a ještě byla v rámci výpočtu zvýrazněna váha kritéria počtu žáků ze 7 % na 9 % (došlo tím ke snížení váhy počtu obyvatel). V roce 2021 došlo k opětovné změně zákona v důsledku přijetí tzv. daňového balíčku, který zrušil superhrubou mzdu. Tento výpadek je řešen zvýšením podílu ÚSC z 23,58 % na 25,84 % na přerozdělování celorepublikového inkasa u všech položek sdílených daní.

„Výměnou“ za zvýšení daně z nemovitých věcí a její automatickou valorizaci v následujících letech konsolidační balíček snižuje hodnoty jednotlivých sdílených daní, vyjma motivační části DPFO placená plátci (1,5 %) a podílu 25,84 % u DPH, které ponechává

v nezměněné výši. V roce 2024 se tak podíl ÚSC u dotčených položek sdílených daní snižuje na 25,72 % a od roku 2025 pak na 24,47 %.

Celosvětová pandemie Covid 19 vyvolala nutnost kompenzovat výpadky v postižených oblastech hospodářství. Negativní dopady restriktivních opatření na hodnoty sdílených daní (na položku 1111 – $DPFO_{zč}$) byly ÚSC kompenzovány tzv. kompenzačním bonusem. Ten v roce 2020 činil 1 250 Kč na obyvatele a v roce 2021 byl stanoven ve výši 80 % jejich podílu na výplatách kompenzačního bonusu. Příspěvek byl mezi ÚSC rozdělen podle procentních podílů v rámci RUD.

V kontextu výše zmíněného vývoje příjmů ze sdílených daní je třeba připomenout další historické okolnosti, které ovlivňovaly příjmovou i výdajovou stranu rozpočtu. V roce 2003 to byl vznik obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s přenesenou působností. V roce 2005 přešlo financování školství mimo rozpočty ÚSC. V roce 2009 zasáhla hospodaření municipalit celosvětová finanční krize, která byla citelná i v následujícím roce. Prozatím poslední velká změna čekala na municipality v roce 2012, kdy výplata sociálních dávek přešla na úřady práce.

Sdílené daně predikované společností AQE advisors, a.s. vycházejí z údajů platného státního rozpočtu na rok 2023, zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům a vyhlášky 264/2023 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Hodnoty pro výpočet sdílených daní jsou určeny následovně:

Ukazatel	Údaj k	Hodnota
Počet obyvatel	1. 1. 2023	3 157
Počet dětí a žáků	30. 9. 2022	589
Katastrální výměra (ha)	1. 1. 2023	2 061,97
Procentuelní podíl na výnosu daní		0,022630
Počet zaměstnanců	1. 12. 2022	783
Procentuelní podíl "motivační daň"		0,014073

Tabulka č. 2: Predikce sdílených daní na aktuální rok

Daňový příjem	Podíl obcí mld. Kč	Město tis. Kč	RU 2023 tis. Kč	Město - RU tis. Kč
DPFO placená plátci	43,90	9 935	-	-
Motivační DPFO placená plátci (1,5 %)	2,50	352	-	-
DPFO placená plátci vč. motivační	46,40	10 286	9 000	1 286
DPFO placená poplatníky	3,30	747	800	-53
DPFO vybíraná srážkou	8,90	2 014	1 800	214
DPPO	65,90	14 913	13 000	1 913
DPH	150,40	34 036	31 000	3 036
Celkem	274,90	61 996	55 600	6 396

Meziroční růst sdílených daní oproti roku 2023 dle MF

5,3 mil. Kč

Druhý sloupec tabulky uvádí očekávanou skutečnost sdílených daní dle předpokládaného plnění státního rozpočtu na rok 2023. Třetí sloupec zachycuje konkrétní predikci pro obec Velký Týnec - pravděpodobně dosažitelný objem financí plynoucí ze sdílených daní roku 2023. Čtvrtý sloupec obsahuje údaje sdílených daní dle upraveného rozpočtu obce. Poslední sloupec tabulky zobrazuje odchylku mezi maximální predikovanou hodnotou SD, vycházející z hodnot SR a hodnotou rozpočtovanou obcí. Ze srovnání třetího a čtvrtého sloupce vidíme, že rozpočet obce má nižší hodnoty než tato výchozí predikce (o 10,3 % oproti predikci MF ČR). Při optimálním výběru sdílených daní tedy do rozpočtu přiteče dalších 6,4 mil. Kč. Jedná se o důsledek neustále se měnícího ekonomického vývoje, spojeného s vysokou inflací, změnami cen energií, vývojem na Ukrajině a v neposlední řadě také částečným zohledněním položek plánovaného

konsolidačního balíčku státního rozpočtu. Je pravděpodobné, že vzhledem k velkému počtu plánovaných opatření bude v průběhu roku docházet ke změnám predikce daňových příjmů i nadále. Aktuální hodnoty sdílených daní dle říjnové predikce Výboru pro rozpočtové prognózy jsou součástí závěrečné kapitoly v tabulce „Predikce sdílených daní dle MF ČR“.

Nejen uvedené hodnoty sdílených daní, změny v dani z nemovitých věcí a příjmu z hazardu zavedených konsolidačním balíčkem, ale také následně navržený střednědobý výhled rozpočtu jsou zatíženy určitou mírou nejistoty s ohledem na budoucí vývoj ekonomiky. Ten je ovlivňován v prvé řadě chováním vládní pětikoalice a dále celou řadou regionálních i globálních faktorů, jako je energetická krize a vysoká inflace, které jsou umocněny ruskou agresí proti Ukrajině a napadením Izraele hnutím Hamás. Všechny tyto faktory mají přímý dopad nejen na aktuální rozpočet obce, ale také na jeho střednědobé plánování.

Z výše popsaných důvodů je důležité pravidelně sledovat vývoj sdílených daní a při jakékoliv odchylce od hodnot rozpočtu na tento vývoj adekvátně reagovat.

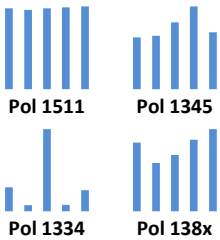

Ostatní daňové příjmy - Kromě sdílených daní jsou dalšími významnými daňovými příjmy – Příjmy z daně z nemovitých věcí (položka 1511 - v průměru je příjem do rozpočtu 4,1 mil. Kč), Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství a za odkládání komunálního odpadu z nemovitých věci (položka 1345 - v průměru 1,6 mil. Kč), Příjem z odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu (položka 1334 - v průměru 0,2 mil. Kč) a Příjmy ze správních poplatků (položka 1361 - v průměru 0,2 mil. Kč). Přínos do rozpočtu obce mají také finanční prostředky plynoucí z hazardu vybírané státem na základě Loterijního zákona a následně přerozdělované jednotlivým obcím (položka 1381 a 1385 – v průměru 0,4 mil. Kč).

1.1.2 Nedaňové příjmy

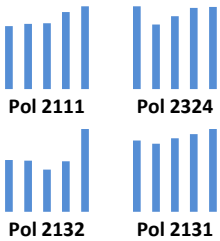

Relativně méně výrazný podíl na objemu běžných, resp. celkových příjmů, mají příjmy nedaňové. V průměru sledovaného období dosahují 15,7 % příjmů běžných, resp. 14,2 % příjmů celkových. Nejdůležitější položky v této kategorii příjmů jsou Příjmy z poskytování služeb, výrobků, prací, výkonů a práv (položka 2111 - v průměru 8,4 mil. Kč), Přijaté neinvestiční příspěvky a náhrady (položka 2324 - v průměru 0,9 mil. Kč), Příjmy z pronájmu nebo pachtu ostatních nemovitých věcí a jejich částí (položka 2132 - v průměru 0,8 mil. Kč), Příjem z pronájmu nebo pachtu pozemků (položka 2131 - v průměru 0,4 mil. Kč) a Příjem z pojistných plnění (položka 2322 - v průměru 0,1 mil. Kč).

Graf č. 4: Meziroční podíl a pětiletý průměr nedaňových příjmů

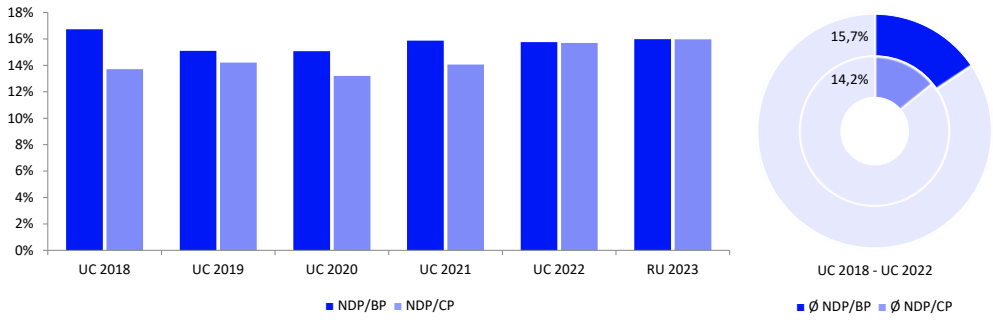

1.1.3 Kapitálové příjmy

Nejvyšší jsou kapitálové příjmy v roce 2021

1,5 mil. Kč

Kapitálové příjmy se na celkových příjmech podílejí nejnižší částkou (v průměru 0,5 mil. Kč) s vývojem, který je závislý na potřebách a možnostech obce. V průměru sledovaného období dosahují 0,7 % příjmů celkových.

Graf č. 5: Meziroční podíl a pětiletý průměr kapitálových příjmů

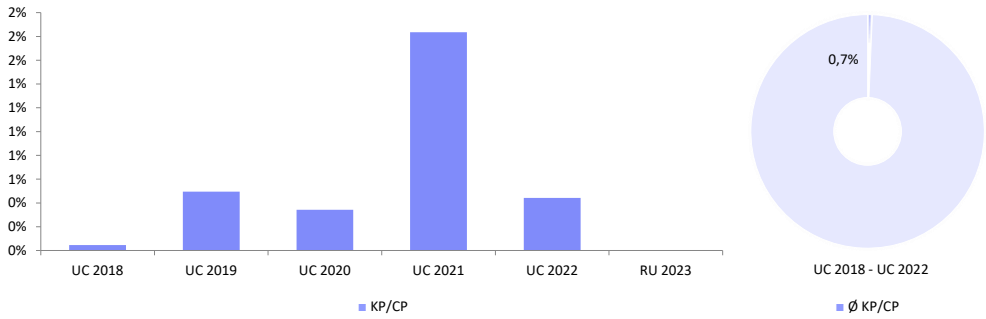

1.1.4 Přijaté transfery

Celkové příjmy jsou v průměru tvořeny podílem

5,4 %

neinvestičními transfery

8,9 %

investičními transfery

Důležitou složkou příjmů jsou také transfery (dotace). Na celkovém objemu příjmů dosahují ve sledovaném období průměrně 5,9 % příjmů běžných, resp. 14,3 % příjmů celkových.

Jejich nevýhodou, kromě položky „Neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu“, je jejich nepravidelnost a nenárokovatelnost. Další jejich nevýhodou je jejich zúčtovatelnost – nespotřebované finanční prostředky se zpravidla vracejí poskytovateli dotace. Pro další vyhodnocování hospodaření a pro snazší sestavování střednědobého výhledu rozdělujeme transfery na neinvestiční a investiční.

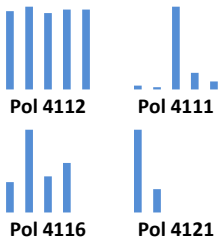

Přijaté neinvestiční transfery - V neinvestiční části se jedná zejména o Neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu (položka 4112 - v průměru 2,1 mil. Kč ročně) a Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu (položka 4111 - v průměru 1,0 mil. Kč). Nezanedbatelnými položkami jsou také Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu (položka 4116 - v průměru 0,9 mil. Kč ročně) a Neinvestiční přijaté transfery od obcí (položka 4121 - v průměru 0,1 mil. Kč).

Přijaté investiční transfery - Pro rozvoj obce jsou také důležité dotace investiční, jejichž maxima dosáhla obec v roce 2018 (13,3 mil. Kč). Investiční aktivita obce v letech 2018 - 2022 je vyjádřena částkou 154,2 mil. Kč, z toho 34,1 mil. Kč bylo hrazeno z dotací (tj. 22,1 %). Výše investičních výdajů kulminovala v roce 2020, kdy obec proinvestovala 49,1 mil. Kč (19,0 % nákladů pokryly investiční dotace). Naopak v roce 2022 byly investiční transfery nulové, přičemž výše kapitálových výdajů nevybočovala z normálu a dosahovala 15,1 mil. Kč.

Graf č. 6: Meziroční podíl a pětiletý průměr přijatých transferů

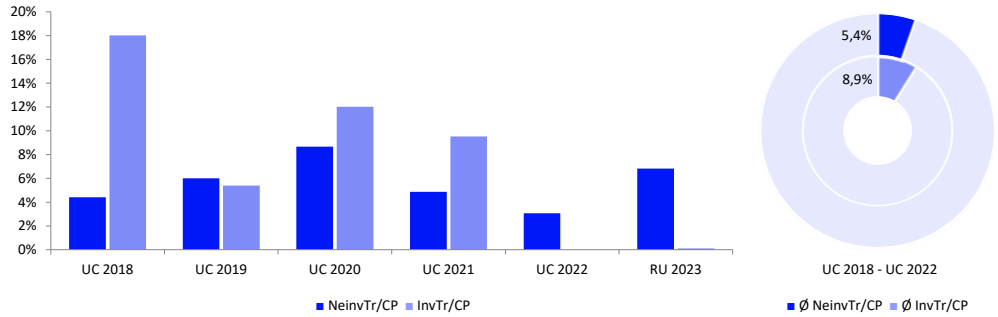

1.2 VÝDAJE

Výdaje jsou veškeré nenávratné platby na běžné (neinvestiční) i kapitálové (investiční) účely, opětované i neopětované, a poskytované návratné platby (půjčky) v rámci rozpočtové politiky. Běžné (nebo také provozní) výdaje musí ÚSC vynaložit ze zákona nebo těmito výdaji financovat provozní aktivity. Realizace záměrů a potřeb ÚSC včetně naplňování volebního programu se uskutečňuje prostřednictvím výdajů. ÚSC k těmto cílům používá veřejné prostředky, proto musí finanční prostředky před vynaložením důkladně analyzovat.

Největší absolutní růst ve sledovaném období zaznamenaly Neinvestiční nákupy a související výdaje (nárůst o 8,5 mil. Kč)

Tabulka č. 3: Rekapitulace výdajů

Údaje (tis. Kč)	UC 2018	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	RU 2023
Platy a související výdaje	13 020	14 516	14 818	16 032	17 533	18 538
Neinv.nákupy a souvis.výdaje	22 663	23 072	20 013	26 208	31 219	34 314
Neinv.transf.soukromopráv.subj.	1 031	1 089	892	1 031	1 204	1 695
Neinv.transf.veřejnopráv.subj.	8 047	8 232	7 028	8 297	8 091	13 844
Ostatní neinvestiční výdaje	184	416	359	571	704	1 031
BĚŽNÉ VÝDAJE	44 946	47 326	43 109	52 138	58 752	69 421
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	27 602	15 164	49 081	47 269	15 106	16 645
VÝDAJE CELKEM	72 547	62 490	92 190	99 407	73 857	86 066

Běžné výdaje se od roku 2018 meziročně zvyšují, s výjimkou roku 2020. Meziroční růst je důsledkem zejména navyšování neinvestičních nákupů a „legislativního“ zvyšování mezd zaměstnanců úřadu i příspěvkových organizací, resp. odměn členů zastupitelstva. Kapitálové výdaje mají oproti tomu charakter nahodilý a pohybují se v rozmezí od 20,5 % až 53,2 % celkových výdajů. Jejich výše se odvíjí od potřeb obce a vypisovaných dotačních titulů a jsou reprezentovány zejména výdaji na budovy, haly a stavby (položka 6121). Například v roce 2020, kdy obec dosáhla nejvyšších kapitálových výdajů, lze mezi významné investiční aktivity řadit akce týkající se bytového hospodářství (38,6 mil. Kč). V následujícím roce obec pokračovala v investiční aktivitě do bytového hospodářství (16,6 mil. Kč) a dále rozšířila svou aktivitu do Silnic (11,5 mil. Kč).

Za 5 let celkem obec proinvestovala

154,2 mil. Kč

Graf č. 7: Vývoj výdajů

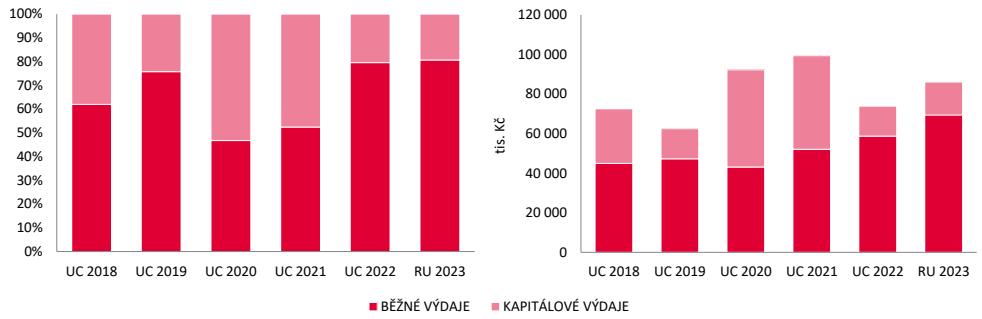

1.2.1 Běžné výdaje

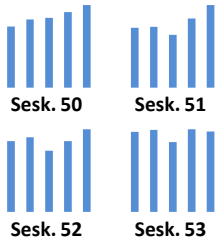

Největšího růstu objemu prostředků v období 2018 - 2022 dle výdajových seskupení vykazují Neinvestiční nákupy a související výdaje - nákupy služeb a energií, opravy atd. (seskupení 51 - nárůst o 8,6 mil. Kč - zejména nákup ostatních služeb, opravy a v posledních dvou letech energie), Platy a související výdaje (seskupení 50 - nárůst o 4,5 mil. Kč), Ostatní neinvestiční výdaje (seskupení 54 až 59 - nárůst o 0,5 mil.), Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům (seskupení 52xx - nárůst o 0,2 mil. Kč) a Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům (seskupení 53 – zanedbatelný nárůst o 44 tis. Kč).

Nejvíce provozních výdajů směřovalo do Služeb pro obyvatelstvo – 41,2 % (školství, kultura, sport, veřejná zeleň) a do Všeobecné veřejné správy 42,6 % (provoz a správa obce).

Graf č. 8: Vývoj běžných výdajů

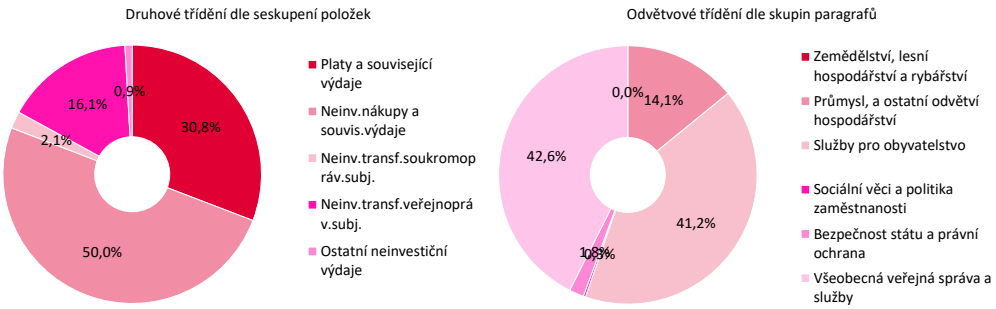

V průměru za analyzované období největší objem zaznamenáváme u položek Nákup ostatních služeb (8,3 mil. Kč), Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma služebních míst (7,9 mil. Kč), Opravy a udržování (5,9 mil. Kč), Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím (4,6 mil. Kč) a Elektrická energie (2,8 mil. Kč).

Graf č. 9: Vývoj nejvýznamnějších výdajových položek

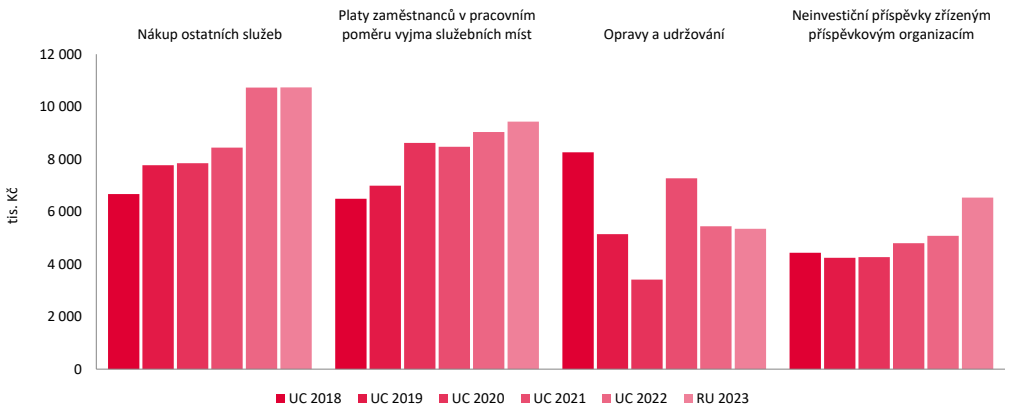

V rámci výdajových položek patří mezi odvětvově nejrozmanitější položky ostatní služby a opravy. U ostatních služeb je objem dán zejména výdaji na paragrafu Sběr a svoz komunálních odpadů (v průměru 1,4 mil. Kč), Odvádění a čistění odpadních vod a nakládání s kaly (v průměru 1,3 mil. Kč) a Ostatní nakládání s odpady (v průměru 0,8 mil. Kč). U oprav a udržování směřovaly finanční prostředky zejména do paragrafu Silnice (v průměru 1,5 mil. Kč), Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené (v průměru 0,6 mil. Kč) a Činnost místní správy (v průměru 0,5 mil. Kč).

1.2.2 Kapitálové výdaje

Investiční aktivita obce má nerovnoměrný vývoj s vrcholem v roce 2020. V roce 2020 obec proinvestovala nejvyšší částku (49,1 mil. Kč). Obec využívá dotací, které ve sledovaném období pokryly v rozmezí od 0,0 % (2022) do 48,2 % (2018) kapitálových výdajů. Z této skutečnosti plyne, že se obec snaží využívat vyhlašované dotační tituly, proto lze konstatovat, že tato aktivita patří mezi jeho silnější stránky.

Investiční transfery pokryly kapitálové výdaje z ***22,1 %***

Graf č. 10: Krytí kapitálových výdajů investičními příjmy

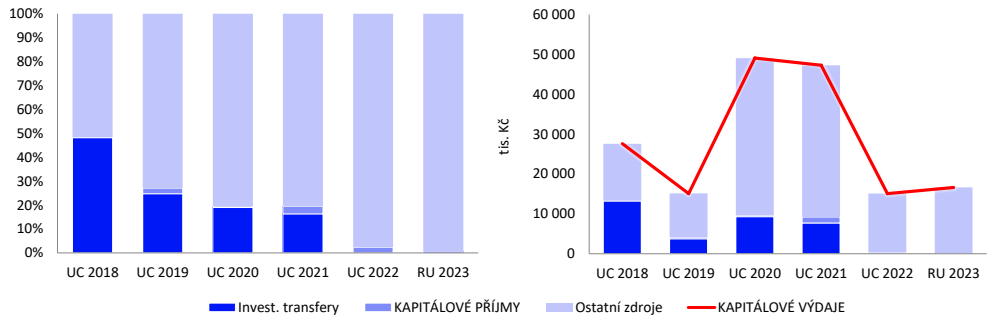

Vlastní investiční výdaje jsou kromě investičních transferů kryty částečně i prodejem majetku a ostatními zdroji. V případě obce Velký Týnec ostatní zdroje tvoří finanční prostředky z uplynulých let a provozní přebytek (saldo provozního rozpočtu) aktuálního roku. Prodej majetku tvoří nejmenší část na pokrytí kapitálových výdajů (2,5 mil. Kč za uplynulých 5 let, což průměrně za rok činí jen 1,6 % vynaložených prostředků na investice), investiční transfery tvoří 22,1 % celkových finančních prostředků na krytí investic a zbývajících 76,3 % tvoří ostatní zdroje.

Nejvíce finančních prostředků na pořízení dlouhodobého majetku směřovalo do Služeb pro obyvatelstvo 62,5 % (školství, kultura sport, veřejná zeleň) a do Průmyslu a ostatních odvětví hospodářství – 24,9 % (doprava, komunikace, odvádění a čištění odpadních vod).

Graf č. 11: Krytí kapitálových výdajů minulého období

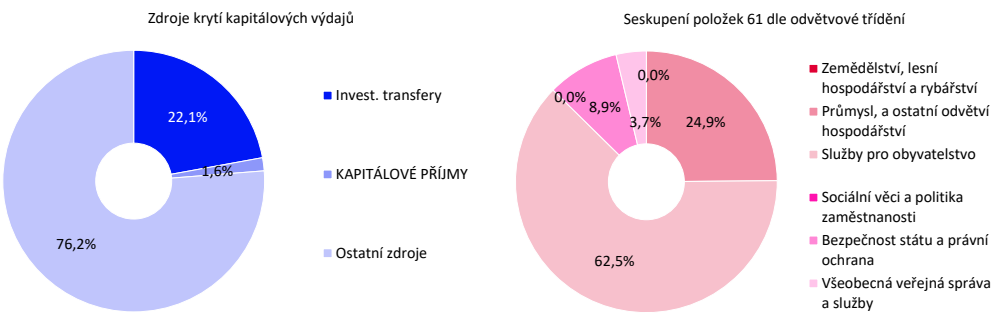

Největší podíl na seskupení položek 61 (tj. kapitálové výdaje bez investičních finančních a transferových výdajů) směřuje do odvětvové skupiny Služby pro obyvatelstvo (62,5 % - dominantní jsou zde výdaje na paragrafech Bytové hospodářství a Využití volného

času dětí a mládeže) a Průmysl, a ostatní odvětví hospodářství (24,9 % - převažují výdaje na paragrafech Ostatní záležitosti pozemních komunikací a Silnice).

1.3 HOSPODAŘENÍ

Při vyhodnocování finančního hospodaření municipality si je třeba uvědomit, že rozpočet i střednědobý výhled rozpočtu se skládá z příjmů a výdajů.

Rozdíl mezi běžnými příjmy a výdaji se nazývá **provozní přebytek** (saldo provozního rozpočtu). To jsou prostředky, které ÚSC slouží primárně ke splátkám jistin a na financování investičních záměrů obce. Rozdíl mezi veškerými příjmy a všemi výdaji během rozpočtového roku (totožný s kalendářním rokem) se nazývá **saldo bez financování**. Z těchto dvou indikátorů je mnohem **důležitější** provozní přebytek než saldo rozpočtu. Důležitost monitorování těchto indikátorů se zvyšuje, pokud indikátory nabývají záporných hodnot. Jestliže je schválen deficitní rozpočet (je realizováno více výdajů než příjmů), může být tento deficit pokryt z přebytku hospodaření minulých let. Záporný provozní přebytek (provozní saldo) indikuje možné ohrožení hospodaření municipality. Ve svém důsledku tato skutečnost značí, že ÚSC nemá dostatek provozních příjmů na úhradu svých běžných (provozních) výdajů. Tento provozní schodek pak pokrývá buď prodejem majetku nebo úvěrem.

*POZOR na hodnoty rozpočtu 2023 – **pokles provozního přebytku***

Tabulka č. 4: Rekapitulace hospodaření

Údaje (tis. Kč)	UC 2018	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	RU 2023
Provozní přebytek (PP)	15 554	18 239	24 901	19 953	21 459	15 542
Rozdíl PP a spl.jistin	11 764	17 187	24 254	16 775	18 332	12 519
PŘÍJMY CELKEM	73 840	69 667	77 605	81 325	80 567	85 059
VÝDAJE CELKEM	72 547	62 490	92 190	99 407	73 857	86 066
SALDO bez financování	1 293	7 177	-14 585	-18 082	6 710	-1 007
PŘÍJMY vč, financování	73 840	69 667	96 745	92 621	80 567	85 059
VÝDAJE vč. financování	76 337	63 542	92 836	102 585	76 985	89 090
BILANCE HOSPODAŘENÍ	-2 497	6 126	3 909	-9 964	3 582	-4 030
Ukazatel provozních úspor (%)	25,71	27,82	36,61	27,68	26,75	18,29
Ukazatel dluhové služby (%)	5,27	1,57	0,94	4,35	4,30	3,91

Analýza hospodaření obce je základním krokem pro sestavení SVR. Ukazuje, že obec hospodařila v jednotlivých letech s příjmy v celkových objemech od 69,7 mil. Kč (2019) až do 81,3 mil. Kč (2021). Celkový objem výdajů se pohyboval od 62,5 mil. Kč (2019) do 99,4 mil. Kč (2021). V letech 2020 a 2021 hospodařila obec s deficitem (14,6, resp. 18,1 mil. Kč), v ostatních analyzovaných letech vykazovalo přebytek hospodaření. Nejvyššího přebytku obec dosáhla v roce 2019, a to 7,2 mil. Kč.

Záporné saldo bez financování v letech a 2020 a 2021 *je důsledkem nejvyšších investičních výdajů (*49,1 a 47,3 *mil. Kč) v celém pětiletém období*

Graf č. 12: Vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření

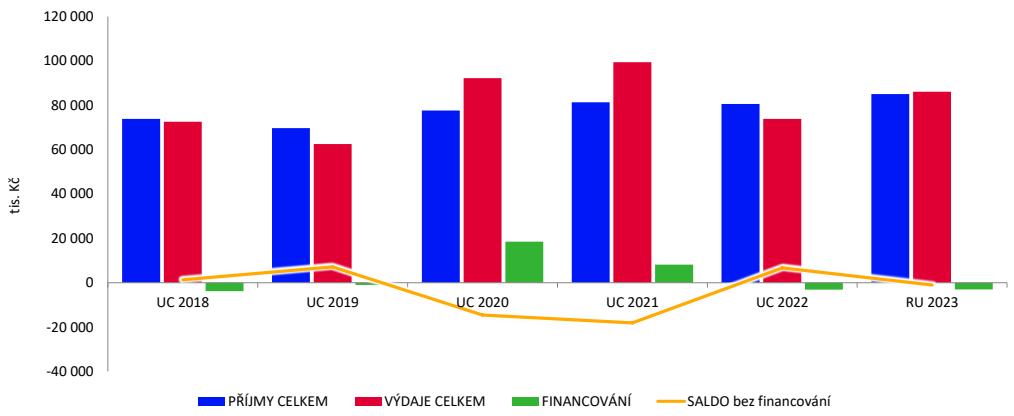

Pozitivním zjištěním, po analýze hospodaření za uplynulé pětileté období, je skutečnost, že obec, kromě záporného výsledku hospodaření v roce a 2020 a 2021 hospodařila bez výrazného deficitu, a to jak z pohledu salda bez financování, tak i z pohledu bilance hospodaření, tj. i po zahrnutí operací týkajících se financujících položek.

1.3.1 Základní ukazatele hospodaření

O vztahu mezi provozními příjmy a výdaji nejlépe vypovídá **provozní přebytek**. V každém analyzovaném roce nabýval provozní přebytek kladných hodnot. Nejnižší hodnoty tento základní ukazatel dosáhl v roce 2018 (15,6 mil. Kč), nejvyšší pak v roce 2020 (24,9 mil. Kč). Průměrná hodnota provozního přebytku ve sledovaném období byla 20,0 mil. Kč.

*V každém roce provozní přebytek dosahuje **kladných hodnot***

Graf č. 13: Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku

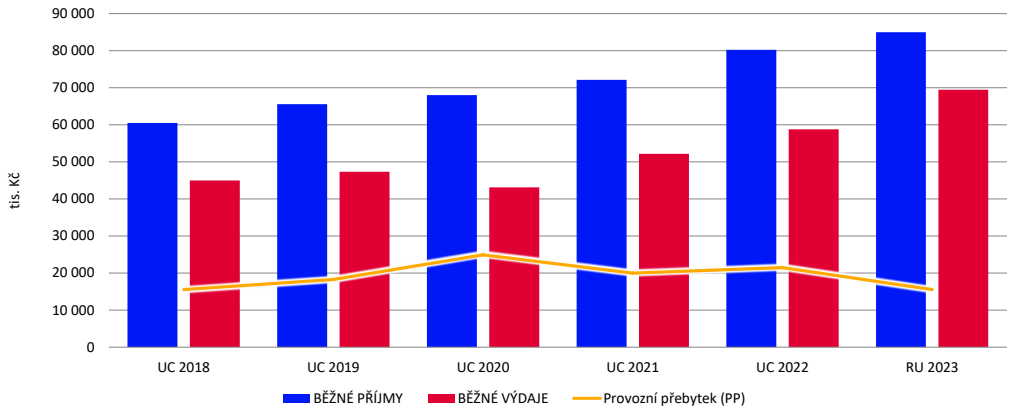

Další možností, jak zhodnotit hospodaření obce, jsou hodnoty ukazatele provozních úspor. Ukazatel vyjadřuje procentuální hodnotu finančních prostředků, které zůstávají z provozních příjmů po úhradě provozních výdajů na krytí investičních záměrů obce. Minimální hodnota ukazatele je 10 %, v ideálním případě se procentuální výše ukazatele má pohybovat okolo hodnoty 25 %, která i odpovídá celostátnímu průměru v tomto pětiletém období.

Hodnoty ukazatele provozních úspor nejvíce ovlivňují sdílené daně a neinvestiční nákupy

Graf č. 14: Vývoj provozních ukazatelů

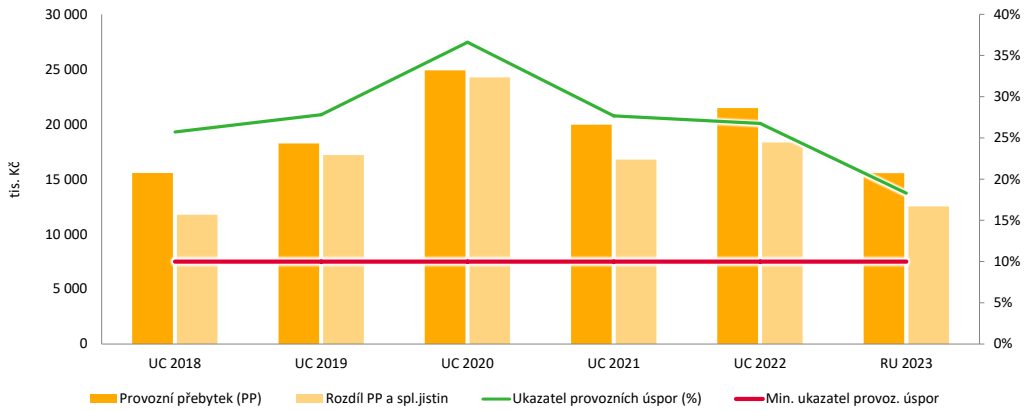

Předcházející graf ukazuje kolísavé hodnoty **ukazatele provozních úspor**. Pozornost upoutá především hodnota ukazatele v roce 2020, což je důsledek zvýšení neinvestičních transferů (kompenzační bonus) a omezením výdajů na opravy. Ukazatel se jinak

pohybuje okolo optimální úrovně. Poklesem hodnoty tohoto ukazatele v roce 2023 se budeme podrobněji zabývat v následujícím textu.

Pro obce s dluhovou službou je důležitým ukazatelem hospodaření **rozdíl provozního přebytku a splátek jistin**. Pro tento ukazatel platí stejné závěry jako pro provozní přebytek – jeho hodnoty by měly být vždy kladné, protože až po uhrazení splátek jistin v daném roce ukazatel vyjadřuje částku z provozního rozpočtu použitelnou na rozvoj obce formou investičních výdajů. V analyzovaném období nabývá tento ukazatel kladných hodnot.

V rámci posouzení hospodaření v minulosti je důležité zaměřit se na plnění a vývoj běžných (provozních) příjmů a výdajů. Pro obecné posouzení dlouhodobé udržitelnosti hospodaření platí, že nárůst běžných příjmů by měl být vyšší než nárůst běžných výdajů. V období let 2018 - 2022 byl součet provozních příjmů 346,4 mil. Kč, zatímco ve stejném období obec utratila na provozních výdajích 246,3 mil. Kč. Jedna z podmínek udržitelného hospodaření byla splněna.

1.3.2 Posouzení krátkodobého plánování

Oživení ekonomiky v roce 2021: růst daňových příjmů o 8,4 mil. Kč, investice ve výši 47,2 mil. Kč.

Růst objemu provozních příjmů od roku 2018 do roku 2022 byl 19,7 mil. Kč, zatímco provozní výdaje ve stejném období vzrostly o 13,8 mil. Kč. Je zřejmé, že objem prostředků v absolutním vyjádření ve sledovaném období roste, přičemž provozní příjmy rostly rychlejším tempem než provozní výdaje. Tento stav je platný navzdory několikrát zmiňované pandemii a rostoucí inflaci. A také z tohoto důvodu byl rozpočet obce schválen v tendencích minulých let.

Pokud ovšem zahrneme také hodnoty upraveného rozpočtu na rok 2023, evidujeme růst provozních příjmů i výdajů od roku 2018 do roku 2023 o totožnou hodnotu 24,5 mil. Kč. Snížení hodnoty provozního přebytku je tedy způsobeno jeho meziročním poklesem (15,5 mil. Kč). Protože se ale v roce 2023 jedná o finanční plán ve osmém měsíci rozpočtového roku, hodnoty nejsou konečné. Je třeba si uvědomit, že v průběhu rozpočtového roku dochází ke změnám rozpočtu, zejména v dotační oblasti, a tato skutečnost v konečném důsledku mění základní ekonomické ukazatele a tím i celkové hospodaření obce. Hospodaření obce bude ale nadále zejména ovlivňovat současná ekonomická krize zapříčiněná váhavými kroky vládní pětikoalice směřujícími k průběžnému řešení dopadů aktuálních záležitostí jako je energetická krize, mezinárodní politická situace, ale také vysoká míra inflace. Zásadní bude délka trvání tohoto nepříznivého stavu Jedinou účinnou obranou, jak neohrozit ekonomickou stabilitu obce, je důsledné monitorování příjmů (zejména sdílených daní) a jejich vyhodnocování vůči platnému rozpočtu a každou odchylku od rozpočtu se snažit co nejrychleji do něj implementovat.

Tabulka č. 5: Upravený rozpočet a skutečnost minulého období

Ukazatel	UC/RU 18	UC/RU 19	UC/RU 20	UC/RU 21	UC/RU 22
Daňové příjmy	105,3%	104,0%	97,5%	99,0%	112,2%
Nedaňové příjmy	106,7%	98,5%	98,3%	111,6%	105,7%
Neinvestiční transfery	103,5%	174,1%	109,2%	140,9%	107,4%
Běžné příjmy	105,4%	105,8%	98,7%	102,5%	111,0%
Běžné výdaje	99,6%	100,8%	85,6%	98,0%	101,7%

Poznámka: Hodnoty upraveného rozpočtu jsou za srpen jednotlivých let

Dokladem zlepšeného plnění rozpočtu v průběhu roku jsou hodnoty zobrazené v předcházející tabulce. Největší rozdíl mezi skutečnou hodnotou na konci roku a rozpočtovanou částkou v průměru dosahují neinvestiční transfery (27,0 %). Je to z důvodu nemožnosti rozpočtovat tyto hodnoty do obdržení rozhodnutí o přidělení dotace (zřejmý je také vliv kompenzačních bonusů spojených s pandemií). Zlepšené plnění je možné sledovat také u daňových (3,6 %) a především nedaňových příjmů (4,2 %). Kapitálová část rozpočtu není uváděna záměrně, protože při porovnání rozpočtu se skutečností zpravidla dochází k velkým rozdílům v důsledku celé řady okolností v oblasti příprav, realizace i změn v investičních prioritách během roku.

Porovnání upraveného rozpočtu za stejné období s účetními výsledky v rámci minulých let pak poukazuje na skutečnost, že platný rozpočet odráží určitou míru opatrnosti a tudíž plánované běžné příjmy jsou podhodnocené (v průměru o 4,7 %) a běžné výdaje pak jsou predikovány nadhodnocené (v průměru o 2,9 %). V konečném výsledku ovšem výsledek hospodaření dosahuje optimističtějších hodnot oproti plánu na počátku rozpočtového období.

Hodnoty ukazatelů v roce 2020 jsou ovlivněny pandemickou krizí, která propukla v březnu téhož roku. Proto je upravený rozpočet v tomto roce specifický a hodnoty daňových a nedaňových příjmů se jeví jako nadhodnocené. Výše neinvestičních transferů je pak ovlivněna výplatou kompenzačního bonusu, který částečně eliminoval pokles na položce 1111 ($DPFO_{zč}$).

*Nutný **důsledný** monitoring plnění rozpočtu – **okamžité** reagování na odchylky od platného rozpočtu.*

Už při sestavování rozpočtu je proto nutné dodržovat pravidlo rychlejšího růstu běžných příjmů než provozních výdajů. Opačný případ, kdy běžné výdaje rostou rychleji než běžné příjmy, je dlouhodobě neudržitelný.

1.4 MONITORING HOSPODAŘENÍ

S cílem zabezpečit rozpočtovou disciplínu, omezit dlouhodobě deficitní hospodaření financované z cizích zdrojů a posílit spoluzodpovědnost za vývoj veřejných financí, byl s účinností od roku 2018 přijat zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Zákon mimo jiné definuje tzv. fiskální pravidlo, podle kterého musí ÚSC hospodařit tak, aby výše jeho dluhu nepřesáhla 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky. Pokud je tato hranice překročena:

- ÚSC má povinnost postupně splácet předchozí dluhy ve výši nejméně 5 % z rozdílu mezi výší dluhu a 60 % jeho průměrných příjmů za poslední 4 rozpočtové roky.
- Pokud ÚSC nesnižuje dluhy alespoň o zákonné minimum, MF ČR v následujícím kalendářním roce rozhodne o pozastavení převodu jeho podílu na výnosu daní.

Z pohledu pravidla rozpočtové odpovědnosti je strop pro výši dluhu v roce 2023

48,7 mil. Kč

Tabulka č. 6: Fiskální pravidlo hospodaření

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2022	RU 2023
Dluh	24 061	21 038
Průměr příjmů za 4 roky	77 291	81 139
Fiskální pravidlo	31,13%	25,93%
Průměr příjmů za 4 roky (60 %)	46 375	48 683

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že dluh obce nepřesahuje povolenou 60% hranici. Strop pro výši dluhu je 46,4 mil. Kč (2022) a 48,7 mil. Kč (2023).

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti je jedním ze tří monitorujících ukazatelů Ministerstva financí ČR. Zbylými dvěma jsou:

- **Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům -** Ukazatel vyjadřuje poměr zadlužení k celkovému majetku ÚSC. Za rizikovou hodnotu je považován ukazatel vyšší než 25 %.
- **Celková likvidita** - Ukazatel stanovuje poměr, kterým je obec schopna krýt své krátkodobé závazky především prostředky na bankovních účtech a hotovostí. Za rizikovou hodnotu se považuje hodnota menší než 1.

Kromě uvedených monitorujících je sledována také soustava informativních ukazatelů. Mezi vybrané informativní ukazatele s úzkou vazbou na dluhové hospodaření dále patří:

- **Ukazatel dluhové služby** - Ukazatel stanovuje poměr, kterým je obec schopna krýt svou roční dluhovou službu svými celkovými příjmy. Za rizikovou hodnotu je považován ukazatel vyšší než 25 %.

Tabulka č. 7: Vývoj ukazatelů dluhového hospodaření

Monitorující ukazatel	UC 2018	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022
Fiskální pravidlo	2,58%	0,87%	27,13%	35,96%	31,13%
Celková likvidita	1,45	1,75	2,18	0,87	1,53
Podíl cizích zdrojů a celkových aktiv	9,48%	4,78%	11,03%	10,87%	7,30%
Ukazatel dluhové služby	5,27%	1,57%	0,94%	4,35%	4,30%

Překročení hraničních hodnot u všech tří monitorujících ukazatelů současně pouze indikuje možné riziko hospodářských problémů, ale nutně neznamená, že je obec v nepříznivé finanční situaci. Pro obec Velký Týnec jsou příznivé hodnoty všech ukazatelů. Přechodně snížená hodnota celkové likvidity v roce 2021 byla zapříčiněna vyšší hodnotou „krátkodobých závazků“, které sloužily k předfinancování realizované investice.

1.5 ANALÝZA CASH FLOW

Problematika cash flow obce je úzce spojena s uvolňováním finančních prostředků náležejících obci jako podíl na daňovém výnosu a ostatních, zejména mandatorních, příjmech. Tento systém zjišťování finančního toku nepokrývá zcela finanční potřeby municipalit v průběhu roku a vytváří tak tlaky na efektivní řízení krátkodobého financování rozpočtových výdajů. Proto není výjimkou, že hodnoty cash flow jsou záporné, jak dokumentuje následující graf.

Graf č. 15: Průměrné měsíční cash flow

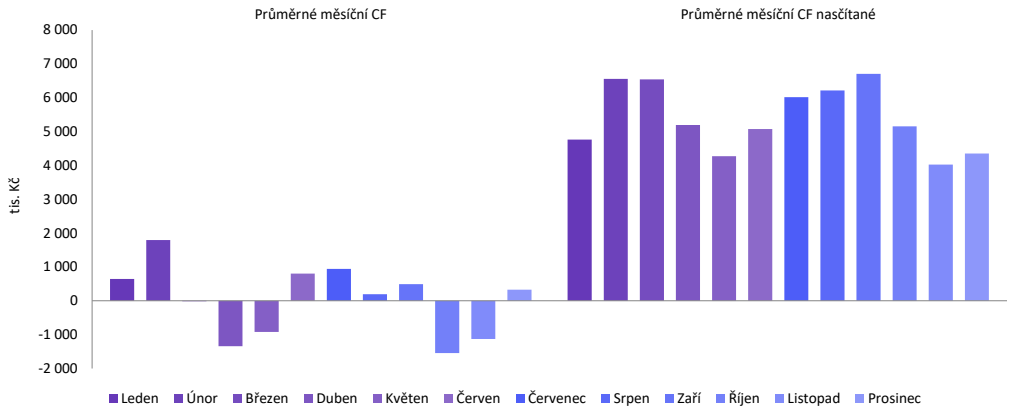

Poznámka: Hodnoty jsou vypočteny jako průměr za roky 2018 - 2022

Výše vlastních finančních prostředků je závislá na investiční aktivitě obce

Pro hodnocení finanční stability obce je však důležité, aby hodnota vlastních finančních prostředků na konci rozpočtového roku pokrývala financování základních potřeb obce. Následující graf znázorňuje danou situaci obce.

Graf č. 16: Vývoj cash flow

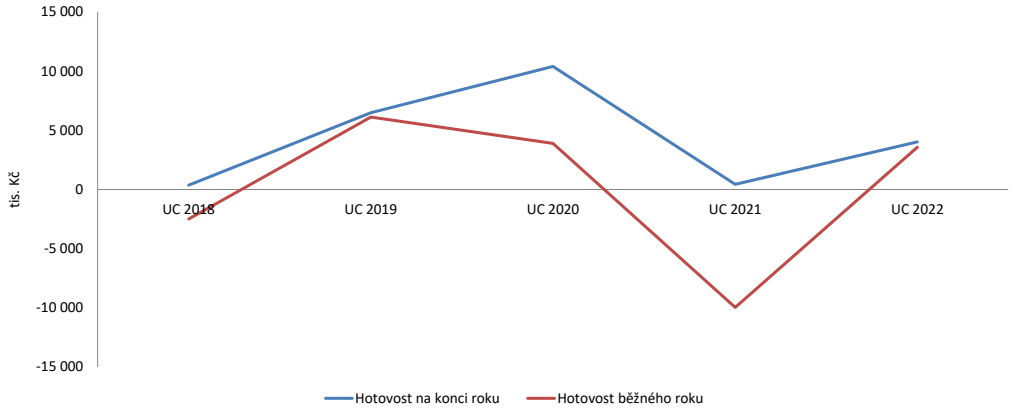

Hodnoty cash flow vycházejí ze schválených závěrečných účtů obce a jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka č. 8: Vývoj cash flow a platební schopnosti

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2018	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022
Celková dluhová služba	1 628	576	19 070	27 188	24 061
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	3 790	1 052	646	3 178	3 128
Provozní přebytek	15 554	18 239	24 901	19 953	21 459
Platební schopnost I. řádu	0,10	0,03	0,77	1,36	1,12
Platební schopnost II. řádu	24,37%	5,77%	2,60%	15,93%	14,57%
Hotovost na konci roku	377	6 503	10 412	448	4 030
Hotovost běžného roku	-2 497	6 126	3 909	-9 964	3 582

V analyzovaných letech vykazuje stav peněžních prostředků běžného roku záporné saldo v letech a 2018 a 2021, což je způsobeno zvýšenou investiční činností obce. K vyrovnání hospodaření těchto let obec zpravidla zapojovala přebytek finančních prostředků z předcházejících let, kdy investovala méně a vytvářela si finanční rezervu právě pro tyto případy.

Finanční stabilitu a schopnost obce plnit svoje závazky lze posoudit na základě ukazatele platební schopnosti prvního řádu (optimum pod hranicí 2, maximální přípustná

hodnota 6) a platební schopnosti druhého řádu (pod 20 % optimální stav, do 40 % stav uspokojivý).

1.6 ZÁVĚRY ANALÝZY HOSPODAŘENÍ

Zůstatky na účtech na konci roku 2022 ve výši
4,2 mil. Kč

Obec v období 2018 - 2022 disponovala zůstatky na účtech ve výši 0,7 mil. Kč (2021) až 10,7 mil. Kč (2020). Úroveň dlouhodobých pohledávek se v celém sledovaném období pohybovala v intervalu od 0,0 mil. Kč (2018) do 0,0 mil. Kč (2018). Objem dlouhodobých závazků se pohyboval od 0,2 mil. Kč (2022) do 0,3 mil. Kč (2018). Stav nesplacených úvěrů se pohyboval v rozmezí od 0,6 mil. Kč (2019) do 27,2 mil. Kč (2021).

Graf č. 17: Vývoj počtu obyvatel a počtu žáků

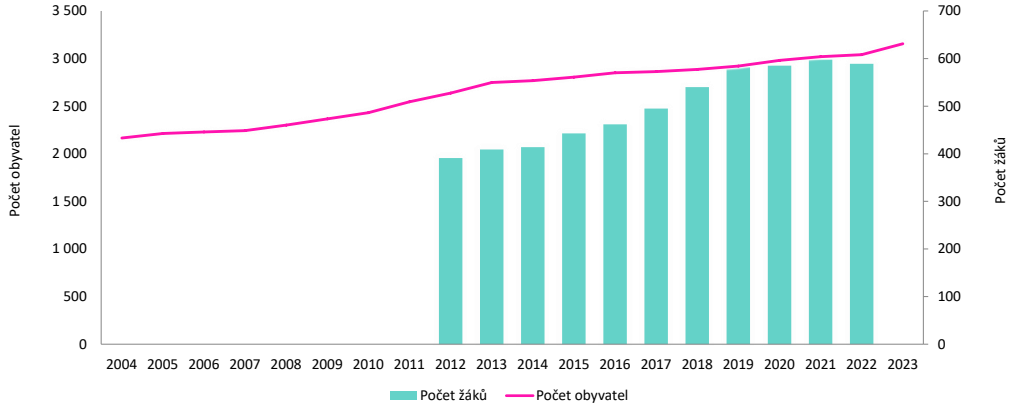

Poznámka: Počet obyvatel je uváděn k 1.1. a počty žáků k 30.9. daného roku

Růstový trend počtu obyvatel a žáků

Počet obyvatel v období 2004 – 2023, až na několik výjimek, meziročně roste (+991 obyvatel), také/naopak vývoj počtu žáků má rostoucí trend ve sledovaném období 2013 - 2022 (+198 žáků). Vývoj těchto dvou kategorií má mírně pozitivní vliv na inkasované sdílené daně, prioritní ovšem zůstává vývoj ekonomiky. Dopad změny počtu obyvatel a žáků ve výše uvedených časových horizontech lze ilustrovat modelovým výpočtem sdílených daní dle přílohy zmíněné vyhlášky 264/2023 Sb. Přírůstkem počtu obyvatel v uvedeném období obec získává cca 15,7 mil. Kč na podílu sdílených daní. V případě uvedeného nárůstu počtu žáků obec dostává o cca 3,7 mil. Kč více.

Nutnost věnovat velkou pozornost aktuálnímu stavu rozpočtu.

O to větší pozornost musí být soustředěna na plánovací dokument (rozpočet), ze kterého vychází střednědobý výhled rozpočtu. V rámci analýzy minulého období jsme posuzovali také rozpočet na aktuální rok. Při absolutním meziročním porovnání dle tříd rozpočtové skladby dosahuje pozitivního vývoje třída daňových příjmů, nedaňových příjmů a neinvestičních transferů. Celkový růst příjmů dosahuje 4,5 mil. Kč. Výdaje rostou v provozní i v kapitálové části rozpočtu, růst výdajů je 12,2 mil. Kč.

Graf č. 18: Meziroční vývoj rozpočtu dle tříd rozpočtové skladby

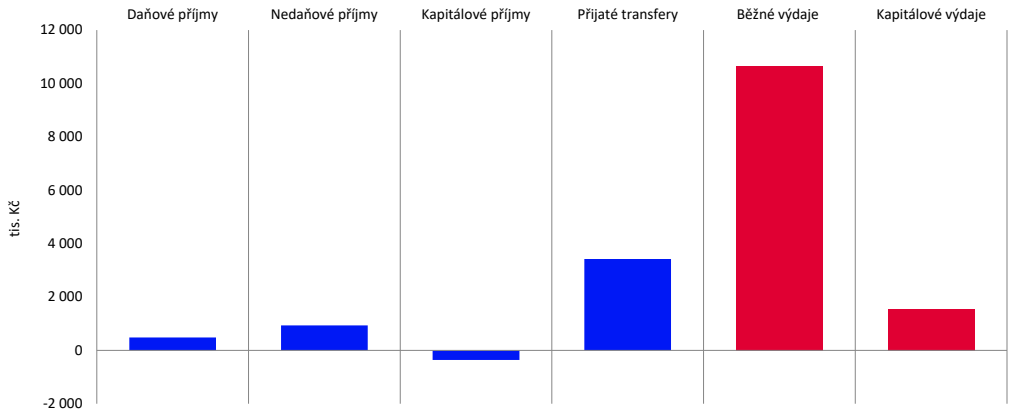

V kapitole 1.3.2 jsme posuzovali hodnoty platného rozpočtu s dosaženými skutečnými hodnotami na konci rozpočtového roku. Bylo konstatováno, že rozpočet odráží určitou míru opatrnosti (podhodnocené příjmy a nadhodnocené výdaje). Je třeba ale dodržovat jedno důležité pravidlo – provozní (běžné) výdaje by neměly **růst rychleji** než provozní (běžné) příjmy.

Vlastní investiční aktivita obce způsobuje záporné saldo hospodaření letech a 2020 a 2021 (14,6, resp. 18,1 mil. Kč). V obou letech bylo záporné saldo zapříčiněno zvýšenými investičními výdaji. Po zohlednění financování (uhrazených jistin a přijatých půjček) bylo záporné saldo hospodaření letech 2018 a 2021 (2,5, resp. 10 mil. Kč). Vliv splácení závazků přijatých v předešlém období se projevil zejména na hodnotách ukazatele dluhové služby. Ukazatel ve sledovaném období dosahoval hodnot v intervalu od 0,94 % (2020) do 5,27 % (2018). V celém sledovaném období se jedná o příznivé hodnoty. Saldo hospodaření v rozpočtu na rok 2023 je kryto přebytky hospodaření minulých let ve výši 4,0 mil. Kč.

Graf č. 19: Saldo provozního a kapitálového rozpočtu

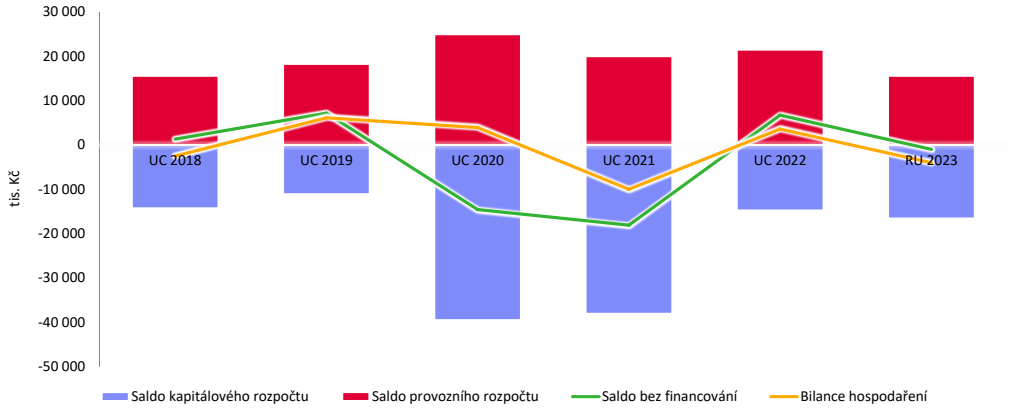

1.6.1 Rekapitulace

V rámci kapitoly byla provedena analýza hospodaření minulého období s důrazem na vývoj základních ekonomických ukazatelů. Výstup analýzy je základním předpokladem pro sestavení střednědobého výhledu rozpočtu, který je do značné míry ovlivněn také externími podmínkami. Níže uvádíme přehled vybraných výstupů analýzy a externích faktorů, které budou nebo mohou ovlivňovat hospodaření výhledového období.

POZITIVA HOSPODAŘENÍ

- Bohatá investiční činnost – za pětileté období proinvestováno 154,2 mil. Kč
- Využívání vypisovaných investičních dotačních titulů (kryto 22,1 % investic)
- Trvale rostoucí počet obyvatel (991) a žáků (198)
- Téměř konstantní hodnota (vyjma roku 2020) provozního hospodaření (minimální hodnota PP/BP 25,71 % při optimální výši 25 %)
- Nízké dluhové zatížení (maximální hodnota fiskálního pravidla 35,96 %)

MOŽNÉ OHROŽENÍ HOSPODAŘENÍ

- Prodlužující se ekonomická krize
- Zvýšené nároky na krytí provozních i kapitálových výdajů – platy, energetická krize, inflace (ceny materiálu, služeb, apod.)
- Vysoké úrokové sazby
- Nestabilita veřejných financí
- Uprchlická krize – mezinárodní politická situace

2 Střednědobý výhled rozpočtu

Střednědobý výhled rozpočtu je dokument, který modeluje vývoj příjmů i výdajů v budoucím období. Jeho obsahem jsou též smluvně podložené investiční akce a kompletní dluhová služba. Takto sestavený výhled, který reprezentuje proces střed-nědobého plánování, je podkladem pro řízení rozvoje a samozřejmě i udržitelnosti ekonomické stability územních samosprávných celků. Jeho přínosem je úspora času při sestavování rozpočtu. Na základě informace o výši volných finančních prostředků, využitelných na částečné pokrytí investičních záměrů, přispívá k eliminaci rizik při rozhodování o nových úvěrech. Zároveň usnadňuje tvorbu podkladů pro žádosti o úvěr nebo dotaci.

Střednědobý výhled rozpočtu je sestaven s jistou mírou opatrnosti, tzn. s mírně nižšími očekávanými příjmy a trochu nadhodnocenými výdaji. Je ale postaven na reálných základech.

Jedním z mála zjednodušení při sestavování SVR je vypuštění neinvestičních transferů s účelovým znakem a to jak na straně příjmové, tak i výdajové (např.: neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu zejména na položkách 4111 a 4116, apod.). Transfery na příjmové i výdajové straně působí neutrálně na saldo hospodaření, zvyšují však hodnoty příjmů a výdajů. Zároveň nezahrnutím těchto vybraných transferů může meziroční vývoj některých ukazatelů nebo celkových objemů navodit dojem zhoršeného hospodaření.

Hodnoty SVR, zejména v provozní části, silně ovlivňuje energetická krize a očekávané změny financování z konsolidačního balíčku.

Tabulka č. 9: Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu

Text (tis. Kč)	UC 2021	UC 2022	RU 2023	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028
DAŇOVÉ PŘÍJMY	56 700	65 093	65 577	80 713	81 642	83 337	85 339	87 148
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	11 437	12 644	13 582	13 667	13 911	14 094	14 351	14 519
Neinvestiční transfery	3 953	2 474	5 804	2 218	2 196	2 217	2 261	2 305
BĚŽNÉ PŘÍJMY	72 091	80 211	84 963	96 597	97 748	99 648	101 951	103 972
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	1 492	356	0	0	0	0	0	0
Investiční transfery	7 742	0	96	0	0	0	0	0
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	9 234	356	96	0	0	0	0	0
PŘÍJMY CELKEM	81 325	80 567	85 059	96 597	97 748	99 648	101 951	103 972
BĚŽNÉ VÝDAJE	52 138	58 752	69 421	65 734	66 534	67 212	68 105	68 918
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	47 269	15 106	16 645	28 000	27 500	27 500	0	0
VÝDAJE CELKEM	99 407	73 857	86 066	93 734	94 034	94 712	68 105	68 918
SALDO bez financování	-18 082	6 710	-1 007	2 863	3 714	4 936	33 846	35 054
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	3 178	3 128	3 023	3 023	3 023	3 023	3 023	3 023
Přijaté půjčky	11 296	0	0	0	0	0	0	0
Řízení likvidity	0	0	0	0	0	0	0	0
FINANCOVÁNÍ	8 118	-3 128	-3 023	-3 023	-3 023	-3 023	-3 023	-3 023
PŘÍJMY vč, financování	92 621	80 567	85 059	96 597	97 748	99 648	101 951	103 972
VÝDAJE vč. financování	102 585	76 985	89 090	96 757	97 057	97 735	71 128	71 942
BILANCE HOSPODAŘENÍ	-9 964	3 582	-4 030	-160	691	1 913	30 823	32 030
Provozní přebytek (PP)	19 953	21 459	15 542	30 863	31 214	32 436	33 846	35 054
Rozdíl PP a spl.jistin	16 775	18 332	12 519	27 840	28 191	29 413	30 823	32 030
Ukazatel provozních úspor (%)	27,68	26,75	18,29	31,95	31,93	32,55	33,20	33,71
Dluhová základna	81 325	80 567	85 059	96 597	97 748	99 648	101 951	103 972
Dluhová služba	3 534	3 463	3 323	3 277	3 238	3 199	3 160	3 120
Ukazatel dluhové služby (%)	4,35	4,30	3,91	3,39	3,31	3,21	3,10	3,00

2.1 PROVOZNÍ HOSPODAŘENÍ VÝHLEDOVÉHO OBDOBÍ

Obsah kapitoly je zaměřen na vybrané části sestaveného střednědobého výhledu rozpočtu, který zobrazuje uvedená tabulka kumulovaného výhledu.

2.1.1 Sdílené daně

Hodnoty sdílených daní se nejvíce podílejí na vývoji provozních příjmů

Příjmy ze sdílených daní meziročně rostou, jsou určeny předpokládaným vývojem na základě schváleného státního rozpočtu na rok 2023 a 2024, střednědobého výhledu státu na roky 2025 - 2026 a následnou predikcí do roku 2028. Nárůst sdílených daní od roku 2022 (skutečnost), resp. 2023 (plán/rozpočet) do konce SVR je 17,0 mil. Kč, resp. 18,1 mil. Kč.

V následujícím grafu je znázorněn vývoj sdílených daní v porovnání s hodnotami predikcí zveřejněných MF. Je zřejmé, že skutečně dosažené hodnoty jsou zpravidla vyšší než tyto výchozí predikce.

Graf č. 20: Vývoj sdílených daní

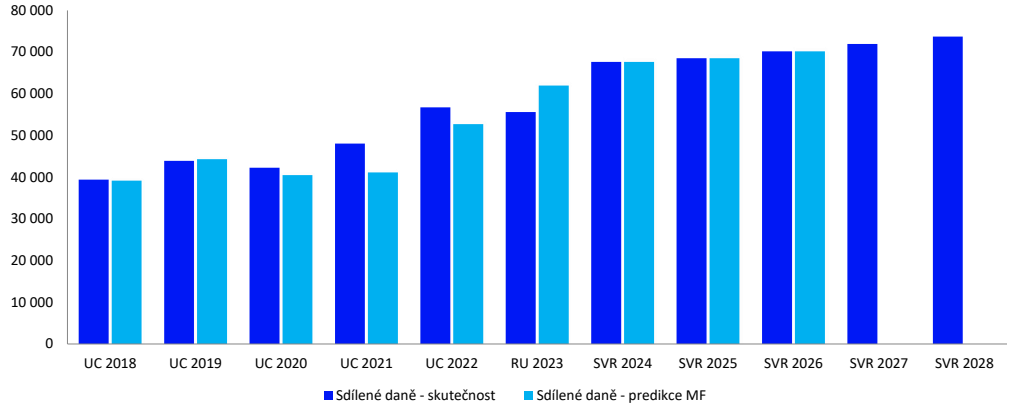

Poznámka: Hodnoty sdílených daní dle MF vycházejí do roku 2024 ze schváleného státního rozpočtu na daný rok, resp. z jeho upřesněných hodnot v průběhu roku. Roky 2025 – 2026 pak vycházejí z hodnot. střednědobého výhledu státního rozpočtu

2.1.2 Hodnoty provozního hospodaření

Pro celkový pohled na predikci hospodaření v období střednědobého výhledu rozpočtu má zásadní význam vývoj hodnot provozních příjmů a výdajů. Na základě analýzy hospodaření v uplynulém pětiletém období, platného rozpočtu a konzultací s pracovníky obecního úřadu byl predikován vývoj jednotlivých provozních položek. Souhrnný pohled na hodnoty celkových provozních (běžných) příjmů a výdajů je zobrazen v následujícím grafu. V něm je ve výhledovém období zachycen mírně se zvětšující rozdíl mezi těmito dvěma základními hodnotami hospodaření obce.

Graf č. 21: Vývoj běžných příjmů a výdajů

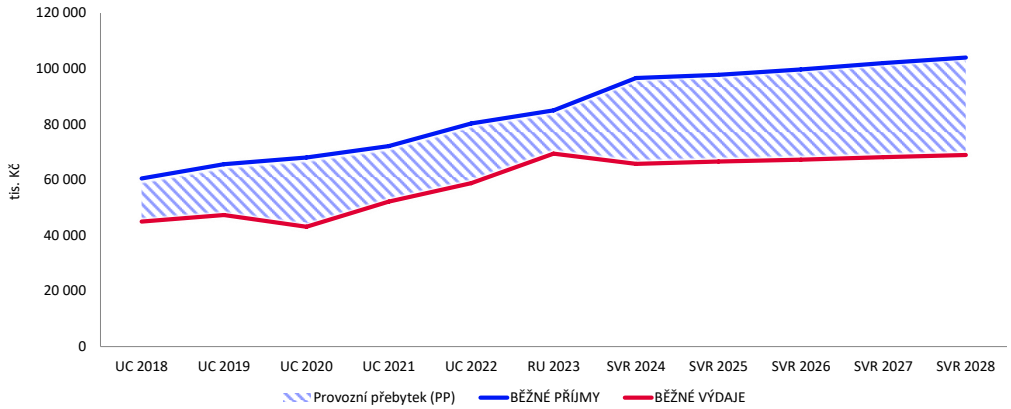

2.1.3 Provozní přebytek

Provozní přebytek je po celé období SVR kladný

Provozní přebytek (rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji) by měl optimálně nabývat alespoň 25% běžných příjmů). V celém sledovaném období SVR je ukazatel kladný, a to v rozmezí od 30,9 mil. Kč (2024) do 35,1 mil. Kč (2028). Po odečtení **splátek jistiny** v rozmezí od 27,8 mil. Kč (2024) do 32,0 mil. Kč (2028). Částky představují využitelné finanční prostředky z provozního rozpočtu na investice a větší jmenovité akce charakteru oprav a údržby. Od roku 2022, resp. 2023 do roku 2028 vykazuje provozní přebytek růst o 13,6 resp. růst o 19,5 mil. Kč na 35,1 mil. Kč.

Graf č. 22: Vývoj provozního přebytku

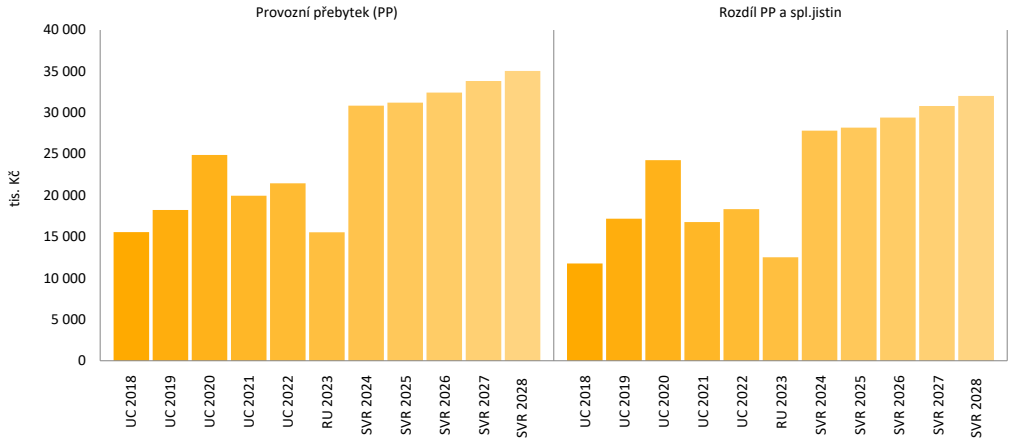

2.1.4 Ukazatel provozních úspor

Hodnoty ukazatele provozních úspor v rozmezí

31,93 % - 33,71 %

Ukazatel provozních úspor je definován jako podíl provozního přebytku a běžných příjmů a vyjadřuje, jaká část provozních prostředků může být využita na krytí investičních záměrů obce. Ve výhledovém období oba zmíněné ukazatele každoročně rostou, přičemž provozní přebytek roste mírně rychlejším tempem. Hodnota ukazatele provozních úspor upraveného rozpočtu na aktuální kalendářní rok dosahuje hodnoty 18,29 % a vzhledem k výše zmíněnému dochází po skokovém nárůstu k postupnému mírnému zvyšování ukazatele až na hodnotu 33,71 % v roce 2028. Uvedená hodnota představuje oproti roku 2022 růst o 6,96 procentního bodu a oproti roku 2023 růst o 15,42 procentního bodu. Hodnota ukazatele se tak pohybuje nad optimální úrovní (25 %).

Graf č. 23: Vývoj ukazatele provozních úspor

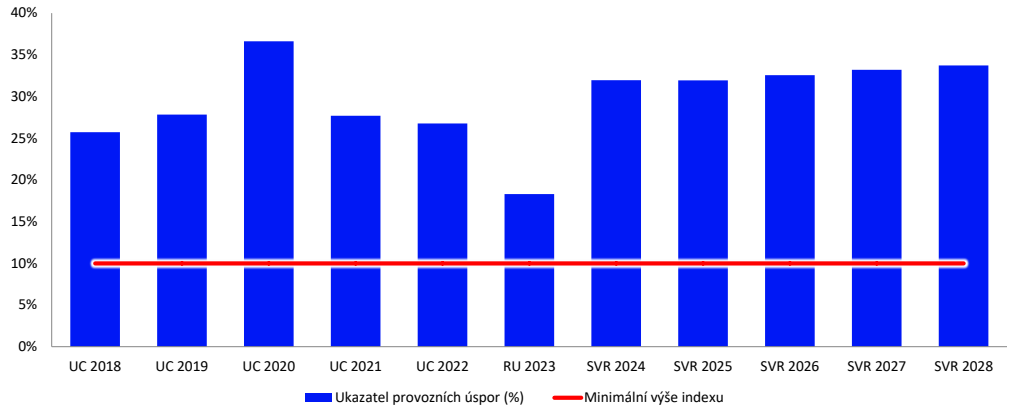

2.2 KAPITÁLOVÉ HOSPODAŘENÍ VÝHLEDOVÉHO OBDOBÍ

SVR počítá s investicemi v celkové výši

83,0 mil. Kč

V období střednědobého výhledu rozpočtu 2024 - 2028 se nepočítá s prodejem pozemků a ostatního DHM. Případný prodej dlouhodobého majetku bude odvislý od investiční aktivity a potřeb obce v jednotlivých letech výhledu.

Ve období výhledu 2024 - 2026 jsou plánovány investiční akce ve výši 83,0 mil. Kč. Přestože je znám charakter investic, nejsou uvažovány investiční transfery, jejichž využití ovšem není vyloučeno. Výše těchto transferů ovšem může být negativně ovlivněna změnami vyplývajícími z konsolidačního balíčku.

Tabulka č. 10: Plán investičních akcí

Název investice (v tis. Kč)	Celken SVR	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026
Přístavba komunitní centrum Čechovice	6 000	6 000		
Komunitní centrum č.p. 19	5 000	5 000		
Rekonstrukce hlavního vstupu do ZŠ	2 000	2 000		
Pumtrack Vsisko	2 000	2 000		
MK: Sadová, Bystřická, náves ve Vsisku	12 000	12 000		
Obecní dům č.p. 114 - rekonstrukce pavlače	500	500		
MŠ - zastřešení vstupu	500	500		
Info-komunitní centrum	5 000		5 000	
Oprava chodníků	3 000		1 500	1 500
Oprava silnic	10 000		5 000	5 000
Dětská hřiště	5 000		5 000	
Obnova a rozšíření VaK	3 000		3 000	
Obnova a rozšíření VO	3 000		3 000	
Skautské centrum	6 000			6 000
ZŠ nové učebny	10 000		5 000	5 000
Obnova památek	2 000			2 000
Zámecký areál - stodola a střecha zámku	8 000			8 000
Kapitálové výdaje celkem	**83 000**	**28 000**	**27 500**	**27 500**

2.3 CELKOVÉ HOSPODAŘENÍ VÝHLEDOVÉHO OBDOBÍ

Výsledek hospodaření zobrazuje celkové saldo rozpočtového hospodaření bez započítání položek financování (bez splátek jistin a případně přijatých úvěrů v jednotlivých letech). Hodnota údaje „Saldo bez financování“ vyjadřuje hodnotu finančních prostředků, které obci zůstávají na případnou úhradu svých závazků a investice. Od roku 2023 do konce období výhledu nabývá kladných hodnot a meziročně roste.

Graf č. 24: Vývoj salda hospodaření

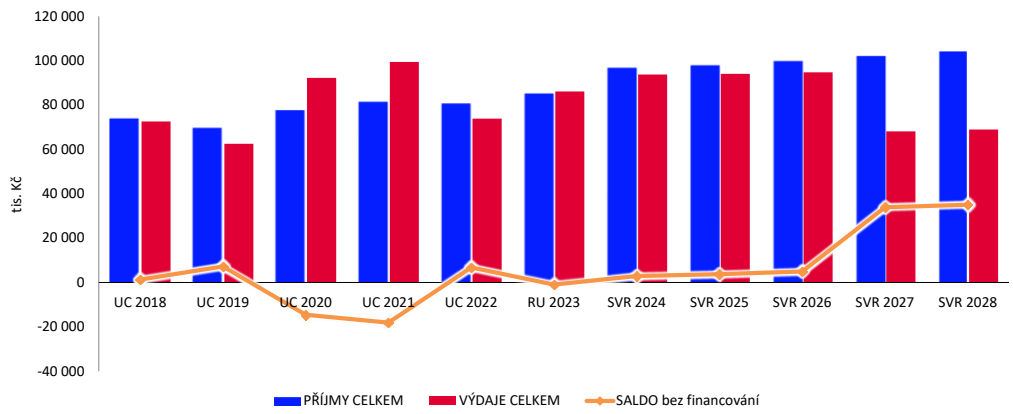

2.3.1 Volné finanční prostředky

V následující tabulce na řádku „Volné finanční prostředky“ jsou uvedeny hodnoty finančních prostředků, které obci zůstanou na financování investičních akcí po splnění

svých závazků. Protože v návrhu rozpočtu na roky 2024 - 2026 jsou zahrnuty investiční akce ve výši blízké bilanci hospodaření, hodnota tohoto řádku se blíží nule.

Tabulka č. 11: Volné finanční prostředky

Text (tis. Kč)	UC 2021	UC 2022	RU 2023	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028
BĚŽNÉ PŘÍJMY	72 091	80 211	84 963	96 597	97 748	99 648	101 951	103 972
BĚŽNÉ VÝDAJE	52 138	58 752	69 421	65 734	66 534	67 212	68 105	68 918
Provozní přebytek (PP)	19 953	21 459	15 542	30 863	31 214	32 436	33 846	35 054
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	9 234	356	96	0	0	0	0	0
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	47 269	15 106	16 645	28 000	27 500	27 500	0	0
Saldo kapitálového rozpočtu	-38 035	-14 750	-16 549	-28 000	-27 500	-27 500	0	0
PŘÍJMY vč, financování	92 621	80 567	85 059	96 597	97 748	99 648	101 951	103 972
VÝDAJE vč. financování	102 585	76 985	89 090	96 757	97 057	97 735	71 128	71 942
SALDO bez financování	-18 082	6 710	-1 007	2 863	3 714	4 936	33 846	35 054
FINANCOVÁNÍ	8 118	-3 128	-3 023	-3 023	-3 023	-3 023	-3 023	-3 023
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	3 178	3 128	3 023	3 023	3 023	3 023	3 023	3 023
Volné finanční prostředky	**0**	**3 582**	**0**	**0**	**691**	**1 913**	**30 823**	**32 030**

V tabulce je vyjádřen odhad finančních toků v budoucnosti. Tento odhad vychází, stejně jako celý SVR, ze stávající legislativy a místních podmínek. Pro realizaci zapracovaných investic v roce 2024 bude zapotřebí krýt saldo bilance hospodaření ve výši 160,0 tis. Kč, a to přebytky hospodaření minulých let, případně příjmy investičními, které nejsou ve výhledu zohledněny. Teoretická výše finančních prostředků, které může obec ze svých prostředků použít na financování investičních aktivit a jednorázových akcí neinvestičního charakteru, se v letech 2027 – 2028 pohybuje v rozmezí od 30,8 mil. Kč (2027) do 32,0 mil. Kč (2028). Toto jsou hodnoty srovnatelné s hodnotami kapitálových výdajů v minulém období.

Kromě možnosti zapojit do rozpočtu přebytky hospodaření minulých let, hledání rezerv a efektivního hospodaření může obec ovlivnit výši volných finančních prostředků prodejem majetku ve svém vlastnictví. O prodeji rozhoduje zastupitelstvo a výše bude odpovídat investičním potřebám. Možné je také využít cizích prostředků (např. úvěry, investiční dotace, apod.). Získáme tak disponibilní prostředky pro rozvoj obce.

Tabulka č. 12: Disponibilní prostředky výhledového období

Ukazatel (tis. Kč)	SVR
Kumulovaná bilance hospodaření	65 297
Zůstatky na BÚ na konci roku 2023	159
Bezpečné navýšení úvěrového zatížení	87 000
Teoretické disponibilní prostředky	152 456

Poznámka: Výše zůstatků je vypočtena jako součet Zůstatky na účtech (2022) a Změna stavu peněžních zůstatků (2023)
Poznámka: Bezpečná výše dluhu je obsahem kapitoly Analýza zadluženosti

Na období SVR je predikováno

152,5 mil. Kč

Společnost AQE advisors, a.s. stanovila pro období 2024 - 2028 na základě sestaveného střednědobého výhledu objem teoretických disponibilních prostředků pro rozvoj obce formou investičních a jednorázových akcí ve výši 152,5 mil. Jedná se o částku využitelnou nad rámec zapracovaných investic.

2.4 DLUHOVÁ SLUŽBA

Dluhová služba poskytuje užitečný přehled o výpůjční aktivitě obce a o její schopnosti splácet dluh.

Celkem musí obec v letech 2024 - 2028 splatit 16,0 mil. Kč současných závazků včetně úroků (z toho 15,1 mil. Kč na splátky jistin). Celkem od roku 2024 do splacení všech

závazků v roce 2031 musí obec uhradit 22,0 mil. Kč (z toho 21,0 mil. Kč na splátky jistin). Ve sledovaném období se nepočítá s přijetím nového investičního úvěru.

Tabulka č. 13: Rozpis dluhové služby

Věřitel	Závazek	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028
Česká spořitelna, a.s. - 25,0 mil. Kč	jistina	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Investiční úvěr splatný v roce 2030	úrok	204	172	140	108	75
Česká spořitelna, a.s. - 5,4 mil. Kč	jistina	523	523	523	523	523
Investiční úvěr splatný v roce 2031	úrok	50	43	36	29	22
Celková dluhová služba		**3 277**	**3 238**	**3 199**	**3 160**	**3 120**

Příznivé hodnoty ukazatele dluhové služby – nejvýše

3,39 %

Střednědobý výhled rozpočtu vychází od roku 2024 z rostoucí dluhové základny (dluhová základna je ekvivalentem celkových příjmů). Dluhová služba meziročně klesá v celém výhledovém období a je určena splátkami jistin a úrokovou zátěží nesplaceného dluhu. Z výše uvedeného vyplývá, že ukazatel dluhové služby se v letech 2024 - 2028 meziročně snižuje z 3,39 % (2024) na 3,00 % (2028).

Graf č. 25: Vývoj dluhové služby

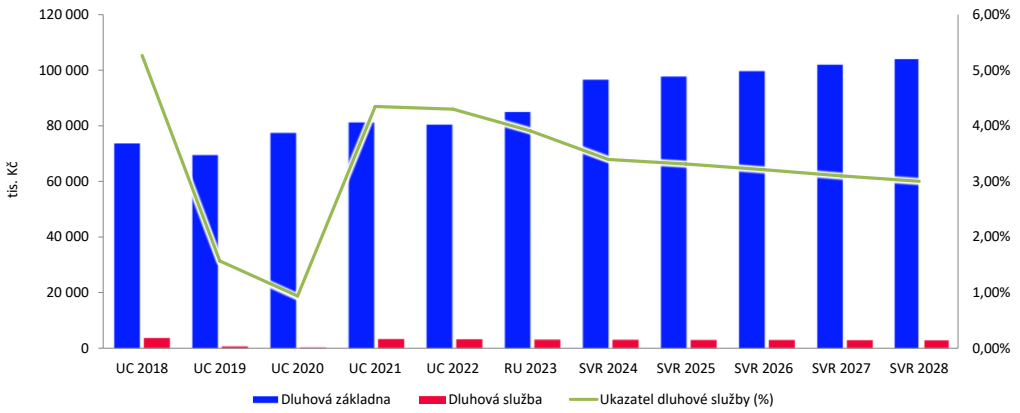

2.5 ANALÝZA ZADLUŽENÍ

Následující tabulka hodnotí zadlužení obce z pohledu zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, posuzuje hodnotu fiskálního pravidla a při překročení 60% hranice určuje povinnou výši splátek.

Tabulka č. 14: Predikce rozpočtové odpovědnosti

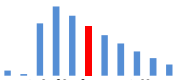

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2021	UC 2022	RU 2023	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028
Dluh	27 188	24 061	21 038	18 014	14 991	11 968	8 945	5 921
Průměr příjmů za 4 roky (60 %)	45 366	46 375	48 683	51 532	53 996	56 858	59 392	60 498
Teoretické navýšení dluhu	18 177	22 314	27 646	33 518	39 005	44 890	50 447	54 577
Fiskální pravidlo	35,96%	31,13%	25,93%	20,97%	16,66%	12,63%	9,04%	5,87%
Povinná výše splátek	-	-	-	-	-	-	-	-

Výše celkového povoleného zadlužení je odvislá od výše celkových příjmů a teoretické navýšení dluhu pak navíc od výše dluhu současného. Obec Velký Týnec může ve výhledovém období zvýšit svoje dluhové zatížení o 33,5 mil. Kč (2024) až 54,6 mil. Kč (2028), aniž by překročilo hodnoty pravidla rozpočtové odpovědnosti.

Graf č. 26: Vývoj teoretického navýšení dluhu

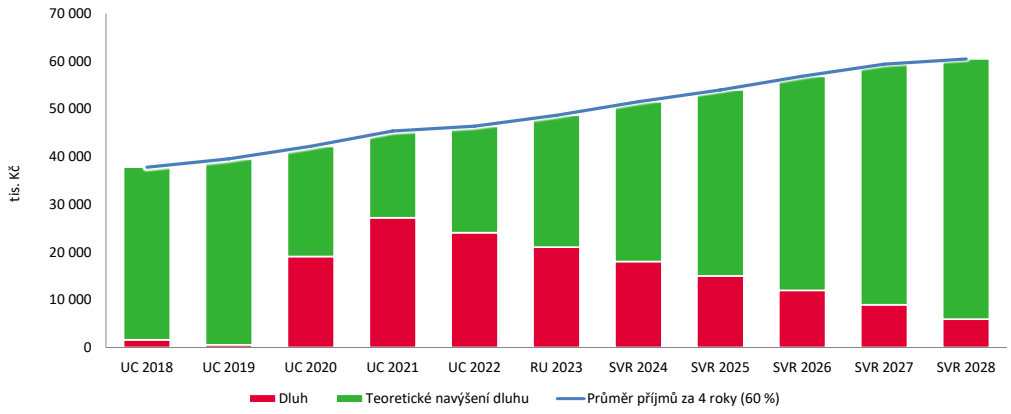

Střednědobý výhled rozpočtu by měl být v podstatě strategickým plánem municipality, ve kterém jsou nastaveny optimální hodnoty jejího hospodaření a důležité ukazatele, včetně aktivního řízení zadluženosti s cílem stanovit únosnou dluhovou službu, kterou bude v budoucnu schopna splácet.

Velice rychlým a jednoduchým testem zadluženosti obce je **ukazatel provozního krytí dluhu (platební schopnost I. řádu)**, který říká, za kolik let je obec schopna splatit své dlouhodobé závazky z vlastních zdrojů. Jako vlastní zdroj je zde uvažován víceletý (např. čtyřletý) průměr přebytku běžného rozpočtu, ke kterému se poměřuje celkový objem dlouhodobých závazků obce. Pokud je výsledkem tohoto poměru maximální hodnota 6, jedná se o přiměřenou zadluženost.

Při stávající výši dluhu 21,0 mil. Kč na konci roku 2023 nabývá ukazatel platební schopnosti I. řádu relativně příznivé hodnoty 1,35. Jeho výše ve výhledovém období dosáhne maximálně hodnoty 0,58 (2024) a meziročně se snižuje.

Tabulka č. 15: Predikce platební schopnosti I. řádu

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2021	UC 2022	RU 2023	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028
Celková dluhová služba	27 188	24 061	21 038	18 014	14 991	11 968	8 945	5 921
Provozní přebytek	19 953	21 459	15 542	30 863	31 214	32 436	33 846	35 054
Platební schopnost I. řádu	1,36	1,12	1,35	0,58	0,48	0,37	0,26	0,17

Dobře vypovídajícím ukazatelem je takzvané **krytí roční dluhové služby (platební schopnost II. řádu)**, vyjadřující poměr ročních splátek dluhu k provoznímu přebytku. Výsledné hodnoty ukazují schopnost uhradit roční splátky dluhu z provozního přebytku. Pod 20 %, jedná se o optimální stav, do hranice 40 % hodnoty provozního přebytku je stav uspokojivý. Jinými slovy: po uhrazení ročních splátek dluhu zbude dostatek prostředků na krytí vlastních potřeb včetně nových investic, nebo budování finančních rezerv rozpočtu pro další roky.

Pro danou výši roční dluhové služby ve výhledovém období nabývá ukazatel platební schopnosti II. řádu pro obec Velký Týnec relativně příznivých hodnot, ve sledovaném období jeho výše nabývá maximální hodnoty 9,80 % (2024) a meziročně se snižuje.

Tabulka č. 16: Predikce platební schopnosti II. řádu

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2021	UC 2022	RU 2023	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028
Provozní přebytek	19 953	21 459	15 542	30 863	31 214	32 436	33 846	35 054
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	3 178	3 128	3 023	3 023	3 023	3 023	3 023	3 023
Platební schopnost II. řádu	15,93%	14,57%	19,45%	9,80%	9,69%	9,32%	8,93%	8,62%

Dalším ukazatelem, kterým lze hodnotit výši dluhů je tzv. ukazatel **Finanční zadluženosti.** Ukazatel je konstruován jako poměr ročních splátek dluhu k běžným příjmům obce a vyjadřuje podíl běžných příjmů, které je potřeba vyčlenit na roční splátku dluhu. Hodnoty ukazatele dosahující výše do 7 % svědčí o dobrém finančním zdraví municipality, hodnoty mezi 7 – 18 % jsou uspokojivé, lze však konstatovat nárůst trendu zadlužování a zvýšení míry rizika. Hodnoty nad 18 % vyjadřují zvýšené riziko zadluženosti a indikují možné ohrožení stability finančního zdraví žadatele.

Pro danou výši splátek dluhu nabývá ukazatel finanční zadluženosti pro obec Velký Týnec příznivých hodnot. Jeho výše ve výhledovém období nepřekročí hranici 3,1 % (2024) a meziročně klesá.

Tabulka č. 17: Predikce finanční zadluženosti

Ukazatel (tis. Kč)	UC 2021	UC 2022	RU 2023	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	3 178	3 128	3 023	3 023	3 023	3 023	3 023	3 023
BĚŽNÉ PŘÍJMY	72 091	80 211	84 963	96 597	97 748	99 648	101 951	103 972
Finanční zadluženost I. řádu	4,41%	3,90%	3,56%	3,13%	3,09%	3,03%	2,97%	2,91%

Za pomocí výše uvedeného jsme stanovili bezpečnou výši zadlužení pro období střednědobého výhledu. Výpočet vychází z nastavených hodnot ukazatelů, kde stěžejní roli hraje vývoj příjmů ze sdílených daní, výše a predikce provozního přebytku samotných běžných příjmů na příjmové straně, výdaje na platy včetně pojistného a struktura výdajových položek na straně běžných výdajů. Ve splátkách dluhu hraje významnou roli provozní přebytek. K určení hranice pro bezpečnou výši zadlužení vycházíme z předpokladu, že doba k celkovému umoření dluhu nebude delší než 10 let, optimálně by mělo stačit 6 let. Hranice pro bezpečnou výši/bezpečné navýšení zadlužení je stanovena na:

107,8 mil. Kč / 87,0 mil. Kč

Hranice bezpečné výše zadlužení je vyšší, než určuje zákon o rozpočtové odpovědnosti

Při této výši zadlužení bude zajištěn bezproblémový provoz a nebude ani omezen další rozvoj obce. Nelze ale zaměňovat výši dluhu neomezeného zákonem o rozpočtové odpovědnosti s povinností zajistit splátky z výše dluhu (požadavek zákona). Podle zákona o rozpočtové odpovědnosti je požadavek na zajištění meziročních splátek celkového dluhu nad hodnoty v tabulce „Predikce rozpočtové odpovědnosti“ ve výši 5 % z rozdílu mezi výší dluhu a 60 % jeho průměrných příjmů za poslední 4 roky. Hranice bezpečného zadlužení je o cca 59,1 mil. Kč vyšší než hodnota vypočítaná dle zákona o rozpočtové odpovědnosti na aktuální rok. Tato skutečnost vyplývá z algoritmu výpočtu. Zatím co zákon vychází z hodnot celkových příjmů za minulé 4 roky, výpočet hranice bezpečné výše zadlužení využívá hodnoty budoucích let SVR.

3 Ekonomické hodnocení

Územní samosprávný celek by měl při tvorbě koncepčních materiálů a dlouhodobějších plánů, ale i při hledání všech finančních zdrojů, vycházet z odborného posouzení schopností vlastní ekonomiky. Ekonomická analýza by se měla opírat o komplexní hodnocení řady kritérií, které přináší například ekonomické hodnocení územního samosprávného celku. Ekonomické hodnocení společnosti AQE advisors, a.s. je sestaveno na základě 20 vybraných ukazatelů rozdělených do 5 dílčích oblastí hospodaření.

- Příjmy – zhodnocení příjmových kategorií
- Hospodaření – zhodnocení stavu a vývoje hospodaření s příjmy a výdaji
- Dluhové – zhodnocení dluhové služby a schopnosti splácet dluh
- Finanční – zhodnocení finanční nezávislosti a její ovlivnitelnosti
- Likvidita – zhodnocení disponibility prostředků a schopnosti jejich aktivace

Relativní zhodnocení oblastí je znázorněno v následujícím grafu. Z průměrného hodnocení ukazatelů se nejvíce odchyluje oblast Likvidity, Dluhová a Příjmová.

Graf č. 27: Relativní zhodnocení dílčích oblastí

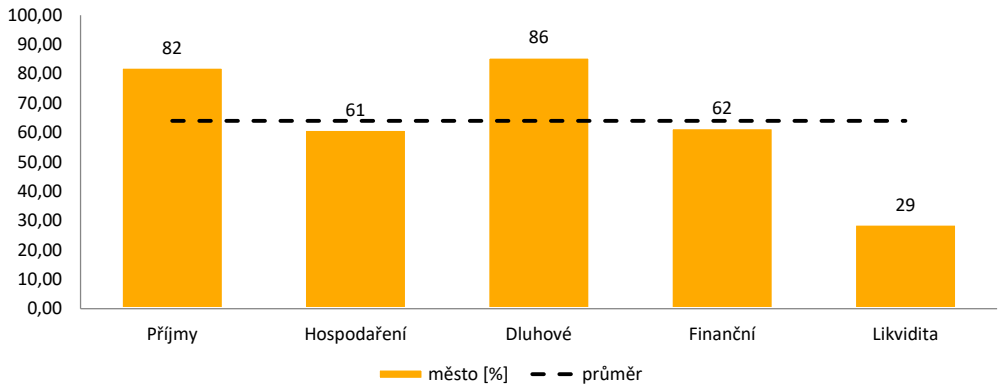

Poznámka: Průměr představuje průměrné hodnocení za všechny hodnocené oblasti

Ekonomická situace je zhodnocena ve dvou obdobích, a to na základě hodnoceného časového rozpětí. Ekonomické hodnocení je prováděno stejnou soustavou ukazatelů, protože je ale zhodnocení výhledového období zatíženo určitou mírou nejistoty, je využito dvou stupnic s rozdílnou citlivostí na dosažené hodnoty.

- Ekonomické hodnocení minulého období 2018 - 2022

B1	Dostatečná schopnost dostát finančním závazkům, očekávaná stabilní budoucnost.	**přijatelný**

- Ekonomické hodnocení výhledového období 2024 – 2028

STR2	Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky	**velmi dobrý**

Úspěšné hodnocení pomůže předcházet ekonomickým problémům v budoucnosti. Poskytuje také potenciálním věřitelům cenné detailní informace, protože výsledek hodnocení vyjadřuje schopnost hodnoceného ÚSC dostát svým závazkům a tím tedy poskytuje doporučení, zda a za jakých podmínek uzavřít s daným subjektem obchodní vztah. Výhoda zdravého hospodaření se promítá také do žádostí o různé dotace a půjčky ze státního rozpočtu a státních fondů. Municipality též používají ratingová

hodnocení jako výhodu při vyjednávání se zahraničními investory. Informace, které rating poskytuje, jsou komplexní a mohou sloužit jako jeden z faktorů, které investoři zvažují během složitého rozhodování při výběru nejvhodnější oblasti pro realizaci svých investičních záměrů.

Tabulka č. 18: Ekonomické hodnocení obce v letech 2013 - 2020 (staré)

Hodnocení	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dlouhodobé	A2-	A2-	A2-	A2+	A2+	A2+	A2+	A2+
Krátkodobé	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2	STR2

Nové ekonomické hodnocení střednědobého výhledu obce:

STR2 - Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky

Tabulka č. 19: Ekonomické hodnocení obce v letech 2021 - 2027 (nové)

Hodnocení	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Minulost	Aaa2	B1	B1	-	-	-	-	-
Budoucnost	STR2	STR2	STR2	-	-	-	-	-

Ekonomické hodnocení obce poukazuje na stabilní trend jeho vývoje. Vychází z hospodaření obce v minulosti a z nastavených trendů vývoje v budoucích pěti letech.

Závěr

Střednědobý výhled rozpočtu pro období 2024 - 2028 vychází z podrobné analýzy hospodaření obce v letech 2018 - 2022 a platného rozpočtu roku 2023. Na základě těchto analýz, s přihlédnutím k legislativním změnám, současné ekonomické situaci ovlivněné jak energetickou krizí a bezprecedentně vysokou inflací, tak i předpokládaným dopadem konsolidačního balíčku, spolu s konzultacemi s vedoucími pracovníky obecního úřadu, byl sestaven střednědobý výhled rozpočtu obce.

Samostatnou kapitolou jsou sdílené daně, jejichž inkaso bude závislé na ekonomickém vývoji ovlivňovaném současnou i budoucí zdravotní, politickou a ekonomickou situací, která bude dozajista vyvolávat další legislativní změny v ekonomické oblasti.

Tabulka č. 20: Predikce sdílených daní dle MF ČR

Daňový příjem (tis. Kč)	MF ČR 2023	RU 2023	MF ČR 2024	SVR 2024	MF ČR 2025	SVR 2025	MF ČR 2026	SVR 2026
DPFO placená plátci	9 935	-	11 270	-	11 383	-	12 039	-
Motivační DPFO placená plátci (1,5 %	352	-	408	-	436	-	464	-
DPFO placená plátci vč. motivační	10 286	9 000	11 678	11 678	11 819	11 819	12 504	12 504
DPFO placená poplatníky	747	800	815	815	996	996	1 018	1 018
DPFO vybíraná srážkou	2 014	1 800	2 172	2 172	1 946	1 946	1 878	1 878
DPPO	14 913	13 000	17 855	17 855	19 598	19 598	19 032	19 032
DPH	34 036	31 000	35 122	35 122	34 171	34 171	35 755	35 755
Celkem	61 996	55 600	67 642	67 642	68 530	68 530	70 187	70 187
Rezerva oproti MF ČR	11,50%	6 396	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0

Tabulka zobrazuje aktuální stav v oblasti sdílených daní. Sloupečky „MF ČR“ obsahují hodnoty poslední predikce Výboru pro rozpočtové prognózy (říjen 2023), sloupečky označené „SVR“ zobrazují hodnoty z tohoto dokumentu. Z tabulky je patrné, že střednědobý výhled rozpočtu obce Velký Týnec nepočítá s rezervou sdílených daní. Pokud ve vývoji situace nedojde oproti očekávání k dalším zásadním změnám, lze počítat v jednotlivých letech s uvedenými hodnotami SVR. Na skutečnost, kdy výše inkasa sdílených daní převyšuje predikci MF bylo upozorněno v grafu č. 20, v průměru let 2018 – 2022 docházelo k optimističtějšímu plnění oproti predikci MF o 5,7 %.

Pozitivem v hospodaření je, že i po ekonomicky a finančně náročných pandemických letech 2020 a 2021 obec neomezuje svoji investiční aktivitu. V těchto letech obec naopak proinvestovala zdaleka největší objem finančních prostředků (49,1, resp. 47,3 mil. Kč), v rozpočtu i následujících letech výhledu pak předpokládá další výrazné investice, což se mimo jiné neprojeví na úrovni jeho dluhového zatížení. Z tohoto důvodu ukazatel dluhové služby nabývá maximální hodnoty 3,39 **% (**metodika Ministerstva financí povoluje **25% hranici)**.

Důležitým ukazatelem hospodaření je provozní přebytek, který vyjadřuje jednak schopnost obce obhospodařovat případný dluh a také představuje hodnoty, které jsou použitelné ke krytí investičních akcí. Hodnoty ukazatele provozního přebytku v budoucím období jsou v průměru o 12,7 mil. Kč (o 63,2 %) vyšší než v minulosti a dosahují v roce 2028 maximální hodnoty 35,1 mil. Kč. Uváděný zlepšený provozní přebytek souvisí, kromě pozitivního vývoje sdílených daní a navýšením daně z nemovitých věcí, s vývojem běžných výdajů (zejména neinvestiční nákupy, opravy a údržba majetku obce), kdy vzhledem k neznámému charakteru jednorázových nákupů a oprav byla provozní část o tyto akce očištěna.

Hodnoty ukazatele provozních úspor v budoucím období jsou v průměru o 3,8 procentního bodu vyšší než v minulosti a dosahují v roce 2028 maximální hodnoty 33,71 %.

Vyšší hodnota bezpečné výše zadlužení (107,8 mil. Kč) než vypočítaná současná výše dluhu, kterou stanovují pravidla zákona o rozpočtové odpovědnosti (48,7 mil. Kč), je zapříčiněna zapojením širší škály ukazatelů do výpočtu, než pouze „zjednodušující“ průměrná výše příjmů za čtyři roky.

Ekonomické hodnocení obce je od roku 2021 koncipováno diametrálně odlišně. Je rozděleno na hodnocení minulého období (posledních pět uzavřených let) a hodnocení výhledu (predikce následujících pěti let SVR). Hodnocení probíhá s rozšířenou sadou ukazatelů (oproti minulým hodnocením se sada ukazatelů rozšířila o dalších 8) pro obě hodnocená období, ale každé období je prezentováno odlišnou hodnotící stupnicí. Pro posouzení SVR obce je samozřejmě prioritní hodnocení výhledu, a to je pro obec Velký Týnec příznivé - jedná se o „Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky“.

Sestavování střednědobého výhledu rozpočtu je zatíženo značnou mírou nejistoty. Jedná se zejména o zmíněnou délku trvání nestabilních cen energií a zatím stále vysokou inflací, což je z velké míry důsledek válečného konfliktu na Ukrajině. Ke snadnějšímu sestavování výhledu nepřispívá ani rozhodování vlády a její komunikace s veřejností. Skutečný dopad konsolidačního balíčku na hospodaření obcí je v tuto chvíli nejistý (spíše bude negativní) a i nadále budou obce mít i vyšší výdaje spojené jak s určitou humanitární pomocí a také v důsledku vysokých cen energií, služeb a materiálu.

Tabulka č. 21: Souhrnná tabulka hospodaření

Údaje (tis. Kč)	UC 2018	UC 2019	UC 2020	UC 2021	UC 2022	RU 2023	SVR 2024	SVR 2025	SVR 2026	SVR 2027	SVR 2028
PŘÍJMY											
DAŇOVÉ PŘÍJMY	47 126	51 483	51 032	56 700	65 093	65 577	80 713	81 642	83 337	85 339	87 148
Sdílené daně	39 406	43 926	42 259	48 052	56 722	55 600	67 642	68 530	70 187	71 928	73 711
DPFO placená plátci	9 782	11 258	10 939	8 243	9 064	9 000	11 678	11 819	12 504	12 816	13 137
DPFO placená poplatníky	227	307	176	535	819	800	815	996	1 018	1 039	1 059
DPFO vybíraná srážkou	897	1 035	1 074	1 388	1 820	1 800	2 172	1 946	1 878	1 916	1 954
DPPO	8 243	9 638	6 428	11 710	13 770	13 000	17 855	19 598	19 032	19 508	19 995
DPH	20 257	21 688	23 642	26 176	31 249	31 000	35 122	34 171	35 755	36 649	37 566
DPPO za obce	1 545	1 617	1 697	1 658	1 936	2 349	2 349	2 349	2 349	2 349	2 349
Poplatky a odvody	1 610	1 503	2 510	2 305	1 753	3 028	3 059	3 094	3 124	3 164	3 183
Správní poplatky	156	220	220	203	105	100	122	124	126	127	128
Daň z nemovitých věcí	4 038	3 956	4 042	4 096	4 133	4 100	7 200	7 200	7 200	7 416	7 416
Ostatní daňové příjmy	372	260	304	386	443	400	340	344	350	355	360
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	10 122	9 897	10 249	11 437	12 644	13 582	13 667	13 911	14 094	14 351	14 519
Příjmy z vlastní činnosti	7 515	7 874	7 888	9 191	9 877	10 687	10 805	11 023	11 169	11 394	11 527
Odvody přebytků organizací	0	0	368	0	0	0	0	0	0	0	0
Příjmy z pronájmu majetku	1 189	1 160	1 055	1 208	1 719	1 682	1 714	1 741	1 766	1 786	1 809
Výnosy z finančního majetku	3	2	3	1	0	145	131	117	118	120	121
Přijaté sankční platby	25	3	24	13	4	0	0	0	0	0	0
Prodej nekap.maj. a ost.příjmy	1 390	858	888	1 025	1 043	1 068	1 018	1 030	1 041	1 051	1 062
Splátky půjčených prostředků	0	0	22	0	0	0	0	0	0	0	0
KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	34	345	265	1 492	356	0	0	0	0	0	0
PŘIJATÉ TRANSFERY	16 558	7 943	16 058	11 695	2 474	5 900	2 218	2 196	2 217	2 261	2 305
Neinvestiční transfery	3 251	4 185	6 728	3 953	2 474	5 804	2 218	2 196	2 217	2 261	2 305
Investiční transfery	13 307	3 758	9 330	7 742	0	96	0	0	0	0	0
BĚŽNÉ PŘÍJMY	60 500	65 565	68 009	72 091	80 211	84 963	96 597	97 748	99 648	101 951	103 972
INVESTIČNÍ PŘÍJMY	13 340	4 103	9 595	9 234	356	96	0	0	0	0	0
PŘÍJMY CELKEM	73 840	69 667	77 605	81 325	80 567	85 059	96 597	97 748	99 648	101 951	103 972
VÝDAJE											
Platy a související výdaje	13 020	14 516	14 818	16 032	17 533	18 538	18 745	19 074	19 405	19 771	20 111
Neinv.nákupy a souvis.výdaje	22 663	23 072	20 013	26 208	31 219	34 314	33 878	34 223	34 467	34 928	35 308
Nákupy materiálu	2 864	3 575	3 256	3 353	4 053	4 578	4 283	4 333	4 385	4 452	4 496
Úroky a ost.finanční výdaje	98	41	83	356	335	300	254	215	176	136	97
Nákup vody, paliv a energie	2 637	3 299	2 916	3 564	6 949	9 351	9 424	9 537	9 631	9 805	9 899
Nákup ostatních služeb	6 672	7 767	7 846	8 443	10 729	10 734	10 883	10 999	11 063	11 228	11 417
Opravy a udržování	8 262	5 141	3 412	7 272	5 445	5 345	5 013	5 065	5 092	5 125	5 165
Neinv.transf.soukromopráv.subj.	1 031	1 089	892	1 031	1 204	1 695	1 679	1 687	1 694	1 703	1 710
Neinv.transf.veřejnopráv.subj.	8 047	8 232	7 028	8 297	8 091	13 844	10 500	10 604	10 691	10 742	10 818
Neinv.příspěvky zřízeným PO	4 432	4 242	4 266	4 797	5 080	6 536	6 610	6 701	6 772	6 813	6 878
Neinv.transf.veřejným rozp.	2 583	1 827	1 682	1 800	2 204	2 994	2 965	2 965	2 965	2 965	2 965
Ostatní neinvestiční výdaje	184	416	359	571	704	1 031	932	946	955	962	971
BĚŽNÉ VÝDAJE	44 946	47 326	43 109	52 138	58 752	69 421	65 734	66 534	67 212	68 105	68 918
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	27 602	15 164	49 081	47 269	15 106	16 645	28 000	27 500	27 500	0	0
VÝDAJE CELKEM	72 547	62 490	92 190	99 407	73 857	86 066	93 734	94 034	94 712	68 105	68 918
FINANCOVÁNÍ											
Uhrazené splátky jistin a dluhopisů	3 790	1 052	646	3 178	3 128	3 023	3 023	3 023	3 023	3 023	3 023
Přijaté půjčky	0	0	19 140	11 296	0	0	0	0	0	0	0
Řízení likvidity	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FINANCOVÁNÍ	-3 790	-1 052	18 494	8 118	-3 128	-3 023	-3 023	-3 023	-3 023	-3 023	-3 023
HOSPODAŘENÍ											
SALDO bez financování	1 293	7 177	-14 585	-18 082	6 710	-1 007	2 863	3 714	4 936	33 846	35 054
PŘÍJMY vč, financování	73 840	69 667	96 745	92 621	80 567	85 059	96 597	97 748	99 648	101 951	103 972
VÝDAJE vč. financování	76 337	63 542	92 836	102 585	76 985	89 090	96 757	97 057	97 735	71 128	71 942
BILANCE HOSPODAŘENÍ	-2 497	6 126	3 909	-9 964	3 582	-4 030	-160	691	1 913	30 823	32 030
Provozní přebytek (PP)	15 554	18 239	24 901	19 953	21 459	15 542	30 863	31 214	32 436	33 846	35 054
Rozdíl PP a spl.jistin	11 764	17 187	24 254	16 775	18 332	12 519	27 840	28 191	29 413	30 823	32 030
Saldo kapitálového rozpočtu	-14 261	-11 061	-39 486	-38 035	-14 750	-16 549	-28 000	-27 500	-27 500	0	0
Ukazatel provozních úspor (%)	25,71	27,82	36,61	27,68	26,75	18,29	31,95	31,93	32,55	33,20	33,71
Dluhová základna	73 840	69 667	77 605	81 325	80 567	85 059	96 597	97 748	99 648	101 951	103 972
Dluhová služba	3 888	1 092	729	3 534	3 463	3 323	3 277	3 238	3 199	3 160	3 120
Ukazatel dluhové služby (%)	5,27	1,57	0,94	4,35	4,30	3,91	3,39	3,31	3,21	3,10	3,00
ROZVAHA											
Zůstatky na účtech	700	6 792	10 662	685	4 189						
Pohledávky	19	19	19	19	19						
Závazky	324	291	251	238	160						
Stav úvěrů	1 628	576	19 070	27 188	24 061						

Seznam tabulek a grafů

Tabulka č. 1: Přehled vývoje příjmů 6
Tabulka č. 2: Predikce sdílených daní na aktuální rok 9
Tabulka č. 3: Rekapitulace výdajů 12
Tabulka č. 4: Rekapitulace hospodaření 15
Tabulka č. 5: Upravený rozpočet a skutečnost minulého období 17
Tabulka č. 6: Fiskální pravidlo hospodaření 18
Tabulka č. 7: Vývoj ukazatelů dluhového hospodaření 19
Tabulka č. 8: Vývoj cash flow a platební schopnosti 20
Tabulka č. 9: Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu 24
Tabulka č. 10: Plán investičních akcí 27
Tabulka č. 11: Volné finanční prostředky 28
Tabulka č. 12: Disponibilní prostředky výhledového období 28
Tabulka č. 13: Rozpis dluhové služby 29
Tabulka č. 14: Predikce rozpočtové odpovědnosti 29
Tabulka č. 15: Predikce platební schopnosti I. řádu 30
Tabulka č. 16: Predikce platební schopnosti II. řádu 30
Tabulka č. 17: Predikce finanční zadluženosti 31
Tabulka č. 18: Ekonomické hodnocení obce v letech 2013 - 2020 (staré) 33
Tabulka č. 19: Ekonomické hodnocení obce v letech 2021 - 2027 (nové) 33
Tabulka č. 20: Predikce sdílených daní dle MF ČR 34
Tabulka č. 21: Souhrnná tabulka hospodaření 36

Graf č. 1: Vývoj příjmů 7
Graf č. 2: Meziroční podíl a pětiletý průměr daňových příjmů 8
Graf č. 3: Vývoj sdílených daní 8
Graf č. 4: Meziroční podíl a pětiletý průměr nedaňových příjmů 10
Graf č. 5: Meziroční podíl a pětiletý průměr kapitálových příjmů 11
Graf č. 6: Meziroční podíl a pětiletý průměr přijatých transferů 12
Graf č. 7: Vývoj výdajů 13
Graf č. 8: Vývoj běžných výdajů 13
Graf č. 9: Vývoj nejvýznamnějších výdajových položek 13
Graf č. 10: Krytí kapitálových výdajů investičními příjmy 14
Graf č. 11: Krytí kapitálových výdajů minulého období 14
Graf č. 12: Vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření 15
Graf č. 13: Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku 16
Graf č. 14: Vývoj provozních ukazatelů 16
Graf č. 15: Průměrné měsíční cash flow 20
Graf č. 16: Vývoj cash flow 20
Graf č. 17: Vývoj počtu obyvatel a počtu žáků 21
Graf č. 18: Meziroční vývoj rozpočtu dle tříd rozpočtové skladby 22
Graf č. 19: Saldo provozního a kapitálového rozpočtu 22
Graf č. 20: Vývoj sdílených daní 25

Graf č. 21: Vývoj běžných příjmů a výdajů 25
Graf č. 22: Vývoj provozního přebytku 26
Graf č. 23: Vývoj ukazatele provozních úspor 26
Graf č. 24: Vývoj salda hospodaření 27
Graf č. 25: Vývoj dluhové služby 29
Graf č. 26: Vývoj teoretického navýšení dluhu 30
Graf č. 27: Relativní zhodnocení dílčích oblastí 32

Seznam příloh

Příloha č. 1: Stupnice ekonomického hodnocení AQE (platná do 2020) 39
Příloha č. 2: Stupnice ekonomického hodnocení AQE (platná od 2021) 40

Příloha č. 1: **Stupnice ekonomického hodnocení AQE** (platná do 2020)

Krátkodobé hodnocení

STR1	Výborné subjekty v plnění svých závazků v krátkém časovém horizontu
STR2	Kvalitní subjekty s dobrou schopností splácet své aktuální závazky
STR3	Vyhovující subjekty dostát svým závazkům včas
STR4	Sporné subjekty s rizikem plnění svých závazků v termínu
STR5	Nevhodné subjekty neschopné plnit své i krátkodobé závazky

Dlouhodobé hodnocení

A	výborné subjekty, bez rizika a s vynikající schopností splácet své závazky
A1+ A1-	velmi dobré subjekty, s výbornou schopností splácet své závazky, s očekávanou stabilní budoucností
A2+ A2-	dobré (kvalitní) subjekty, s velmi dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko v delším časovém horizontu
B+ B-	přijatelné (bonitní) subjekty, s dobrou schopností splácet své závazky, doporučeno sledovat budoucí riziko již ve středním časovém horizontu
B1+ B1-	vyhovující (uspokojivé) subjekty, s dostatečnou schopností splácet své aktuální závazky, s nejistým budoucím rizikem již v krátkém časovém horizontu
B2+ B2-	průměrné subjekty schopné splácet své aktuální závazky, s problematickou budoucností
B3+ B3-	podprůměrné subjekty s poměrně rizikovou schopností splácet své závazky, s rizikovou budoucností
C+ C-	sporný (spekulativní) subjekty s nejistou schopností splácet své závazky, se značně rizikovou budoucností
C1+ C1-	nevhodné (rizikové) subjekty s nestabilní schopností splácet své závazky, s vysokým rizikem v budoucnu
C2+ C2-	nezpůsobilé (vysoce rizikové) subjekty s neschopností a neochotou splácet své závazky

Příloha č. 2: **Stupnice ekonomického hodnocení AQE** (platná od 2021)

Hodnocení	Text hodnocení minulého období	Klasifikace
A	Vynikající schopnost plnit své finanční závazky, téměř bez úvěrového rizika.	výborný
Aa1 Aa2	Výborná schopnost dostát finančním závazkům, očekávaná stabilní budoucnost.	velmi dobrý
Aaa1 Aaa2	Dobrá schopnost dostát finančním závazkům, subjekt může podléhat negativním vlivům a ekonomickým událostem.	dobrý
B1 B2	Dostatečná schopnost dostát finančním závazkům, očekávaná stabilní budoucnost.	přijatelný
Bb1 Bb2	Vyhovující schopnost dostát finančním závazkům. Subjekt při méně příznivých finančních nebo ekonomických podmínkách může mít sníženou schopnost splácet závazky.	vyhovující
Bba1 Bba2	Subjekt ještě stačí splácet finanční závazky. Jeho průměrnou schopnost úhrad nepříznivý vývoj externích podmínek pravděpodobně oslabí schopnost nebo ochotu dostát závazkům.	průměrný
Bbb1 Bbb2	Podprůměrná schopnost dostát závazkům je u subjektu podmíněna pozitivním ekonomickým vývojem a okolními podmínkami.	podprůměrný
C1 C2	Nejistá schopnost dostát svým závazkům v čase. Existuje vysoká pravděpodobnost, že subjekt nebude schopen závazky splatit.	nevhodný
Cc1 Cc2	Vysoce rizikový subjekt s malou, nebo téměř žádnou pravděpodobností splacení svých závazků.	sporný
Ccc1 Ccc2	Neschopnost či neochota splácet své závazky. Subjekt téměř jistě nesplatí alespoň část svých závazků, s tím že ostatní dlužné částky budou splaceny.	nezpůsobilý

Hodnocení	Text hodnocení výhledového období	Klasifikace
STR1	Vynikající subjekt při plnění svých závazků po celé období střednědobého výhledu	výborný
STR2	Velmi dobrý subjekt s vysokou schopností splácet své aktuální závazky	velmi dobrý
STR3	Dobrý subjekt, schopen dostát svým závazkům včas	dobrý
STR4	Podprůměrný subjekt s rizikem plnění svých závazků v termínu s rizikovou budoucností	podprůměrný
STR5	Nezpůsobilý subjekt s nestabilní schopností plnit své i krátkodobé závazky	nezpůsobilý

Zpracovatel: AQE advisors, a.s.
třída Kapitána Jaroše 31
602 00 Brno

Zpracoval: Ing. Petr Kamínek

Mgr. Jan Eberhard

Vedoucí projektu: Ing. Jan Obrovský

Brno prosinec 2023